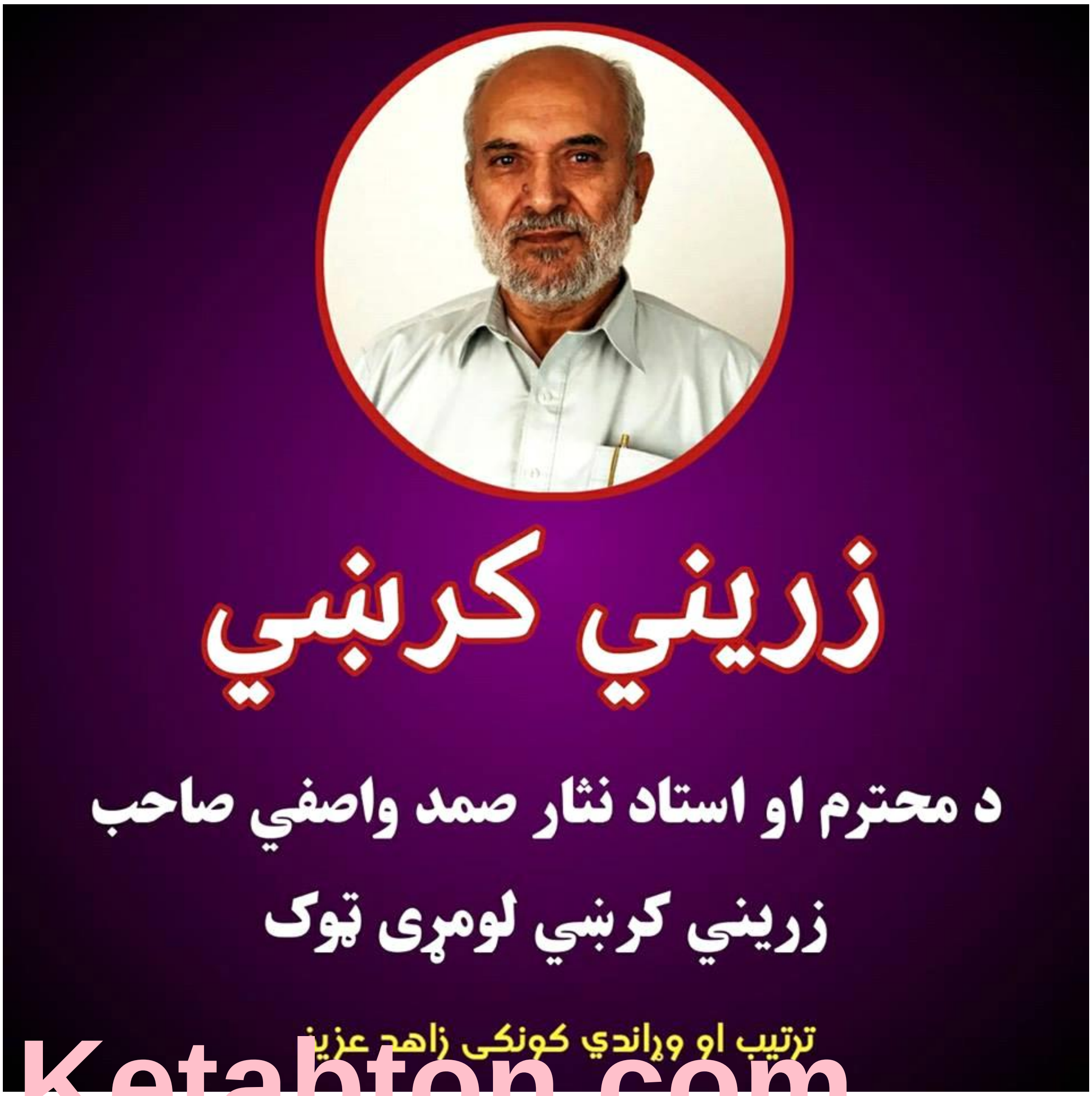

Ketabton.com

بسم الله الرحمن الرحيم

د محترم استاد او پیاوړي لیکوال ښاغلي نثاراحمد صمد واصفي صاحب د زریني کرښي تر عنوان لاندي چي په مختلیفو او اړین موضعاتو رڼا اچولي ده اکثره ویناوي مي سره را غونډي او تر تیب وروسته
چي په (پی ډی ایف) سیستم تاسو ګرامي دوستانو ته چمتو کړي دي هیله مندیم چي زما درانه ملګري او دوستان د نوموړي د ویناوو څخه ځان برخمن کړي.
ګرانه مشره (واصفي صاحب) زه دي د یو شاګرد په حیث ستاسو استعداد، قلم او لیکوالی ته سلام کوم او ستاسو ذهني، فکري او علمي لیکني په غور سره لولم او غنیمت بولم او تر ډیره حده چي زه پوهیږم زما په

(c) ketabton.com: The Digital Library

شان زيات شمير ملګري ستاسو د ليکنو تږي دي
درند استاده قلم دې همداسې روان و اوسه چې ګران لوستونکي دي پر ليکنو تنده ماته کړي پر ژوند دې برکت شه
ستاسو خادم زاهد عزيز
==

(۱) بې ارزښته افتخار

تر ټولو غلط او ناوړه افتخار هغه وی چې يو څوک په داسی شي فخر وکړی چې دَه يې په لرلو کی هيڅ رول نه وی ادا کړی لکه ښيره ، قد ، رنګ ، سترګی ، قوم ، نژاد ، ميراثي شتمني او ډير نور شيان

نو که ميره يې په هغو شيانو فخر وکړه چې تا پخپله ګټلي وی لکه تقوا ، انسانيت ، علم ، اخلاق ، ديندارې ، مهرباني ، شفقت ، زړه سوی ، صداقت ، معافول او ډير نور ارزښتونه

بس يوه پاکه اراده او فيصله غواړي.

=--=

(۲) خبرداری او پوهاوی

آيا شيطان کومه زنا کړې وه ؟ شراب يې څښلي وو ؟ قمار يې کړی و ؟ څوک يې وژلی وو ؟ شِرک يې کړی و ؟ نو څه ګناه يې کړې وه چې الله جل جلاله د تل له پاره لعنت پر ووايه ؟ ځواب دا چې صرف د يوې سجدې څخه يې انکار وکړ ، هو صرف د يوې سجدې څخه انکار!

خو بې لمانځه انسان هره ورځ د څو سجدو څخه انکار کوی ؟ د ۳۴ فرضي سجدو څخه . استغفرالله

نو الله تعالی دې موږ ټول هغه څه ته متوجه کړی چې له پاره يې دې دنيا ته راغلي يو ، خو اراده اول په موږ (اړه لری (الذاريات ۵۶

=--=

(۳) خو موږ بيا هم ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان چی په قبر کی کښېښودل سی څه موده یې نږدې خپلوان ژر ژر ورځي . خو وروسته دا ورتګ لږېږی ، څو چی داسی وخت هم رارسیږی چی شکمن وی چی د ده قبر په دغو کی کوم یو دی

هو ، دا یو تریخ حقیقت دی . نو څومره لنډ ژوند لرو . خو موږ بیا هم ؟

=--=

(۴) ژبه مهار کړه

ژبه تر سوچ ، غور او فکر کولو مخکی مه خوشي کوه ، بلکی کیزه یې تینګه ونیسه ! که نه ، د زین څخه به دې لاندی راواچوي !

=--=

(۵) څومره آسانه ده ګناه

دا حتمي نه ده چی د یو شي د ماتولو له پاره ډبره راپورته کړې . بلکی لهجه بدله کړه او الفاظ ناوړه کړه . بیا وګوره چی هر څه غواړې هغه به مات سي که زړه دی ، که محبت دی ، که صداقت دی او که انسانیت دی

استغفرالله

=--=

(۶) آیا پام مو دی ؟

موږ د ځان د اصلاح او سمون له پاره دومره کوښښ نه کوو څومره چی تر ځان د نورو د غلط ثابتولو یا لږ پوه بللو له پاره یې کوو

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) نعمت مه ضایع کوه

سعدي شیرازی څه ښه ویلی دي : دوه کسان هلاک سول : یو هغه چی لرل یې خو ویې نه خوړل ، بل هغه چی پوهیدئ خو ویې نکړل

=--=

(۸) د یو عالم تحلیل

جوهان گیت دوه سوه کاله مخکی داسی ویلی دي : موږ به توله ژر یا وروسته حتمأ د اسلام دین قبلوو . همدا حقیقي دین دی . که ما ته څوک مسلمان ووایی زه نه خپه کیږم ، زه دا صحیح خبره منم (جوهان گیت ۱۷۴۹ ـ ۱۸۳۲)

=--=

(۹) وعده خلافه انسان

ننني انسان د والدینو ، وروڼو خویندو ، خپلوانو ، اولادونو ، میره یا میرمنی او ملګرو سره ضرور وعده خلافي کوی

آیا پوهیږې چی تر ټولو ډیره وعده خلافي د چا سره کوی ؟

د الله تعالی سره

=--=

(۱۰) درناوئ که سپکاوئ ؟

محترم وروره او محترمی خور ، دعزت او ذلت فقط یوه دروازه ده چی هغه ژبه ده . نو سمه یې خلاصوه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېره

=--=

(۱۱)   د ځان بار مه درنَوه

د ګناه د خپرېدو باعث مه کیږه . کیدای سی چی ته یې بس کړې مګر هغه کسان چی تا په ګناه اخته کړي دي ، ستا د آخرت د تباهی سبب سی

=--=

(۱۲)   د ستر رب ستر احسان

د انسان په بدن کی خورا ډېر لوی او کوچني رګونه سته چی آن ځینی په سترګو هم نه لیدل کیږی . همدا علت دی چی که د بدن هر ځای ته ستن یا اغزی ننباسو نو وینی به وکړي یعنی یو یا څو رګونه به زخمي سی چی وینه تري راوزي . که دا ټول رګونه سره وصل کړو نو مجموعي اوږدوالی به یې ۷۲۰۰۰ کیلو متره سي

بنه ، نن په نړی کی قوي ترین واترپمپ تر اووه زر (۷۰۰۰) فټه اضافه اوبه نسي را پورته کولی . خو الله تعالی یو کوچني زړه ته دومره قوت ورکړی دی چی د انساني بدن په رګونو کی د دوه اویا زرو کیلومترو په واټن څلیرویشت ساعته وینه جاري ساتي او د بدن ذرې ذرې ته یې رسوي . سبحان الله !

« لا د الله تعالی کوم کوم نعمت نه مني ؟ »

=--=

(۱۳)   ځان له شره خلاصول

که هر څومره مقنع دلیل او غابښ ماتونکی ځواب ولرې بیا هم احمق نسي خاموش کولی او

جاهل نسي قانع کولای

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو سلام ورته وکړه او تړې ځه (الفرقان(۶۳)

=--=

(۱۴) سیرت او صورت

په ماشومتوب کی اکثرأ کالي ، لاسونه ، پښې ، سر او مخ خیرن وي ، خو زړونه پاک وی ؛

مګر په لوی والي کی بیا اکثرأ کالي ، لاسونه ، پښې ، سر او مخ پاک وی خو زړونه خیرن وی

زما په نظر خو اکثریت همدغسی دي ، والله اعلم

=--=

(۱۵) ژوند هسی مه ضایع کوه

«! یو عالم ویلی دي : » ژوند لنډ نه دی بلکی موږ ناوخته پیل کړی دی

یعنی ضایع کړی مو دی او اهمیت یې ناوخته رامعلوم سو

=--=

(۱۶) اخلاقي کنایه

یو عارف ویلی دي : غرور وویل چی امکان نلري ؛

تجربې وویل چی پام کوه خطرناک دی ؛

عقل وویل چی بې ګټی دی ؛

خو زړه وویل چی مه ډاریږئ ، امتحان خو یې کړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۷) الهي اجر او ثواب

دوې داسې ښيګڼې دي چې په هر څومره ډير استعمال سره هيڅ نه لږيږی : لومړی علم ، دوهم دعا نو راځی چی دواړه تقسيم او تکثير کړو

=--=

(۱۸) ميره ته د ميرمني مشوره

زه به ستا اطاعت او خدمت کوم تر څو جنت می په نصيب سی ؛ خو ته د خپلی مور اطاعت او خدمت کوه تر څو جنت دي په نصيب سی . په دې ډول به دواړه په جنت کی سره يو ځای يو

! سبحان الله ، څومره د کورنيو بدمرغيو د ختمولو علمي او عملي نسخه او د عقبا توښه

=--=

(۱۹) ماضي مړه سوې ده

په ماضی (يعنی تيره زمانه) کی ژوند مه کوه بلکی د ماضي له بندي خاني ځان راوباسه . نه ژوند بيرته پر . شا ځي ، نه عمر . نو تا ولی ځان د ماضي په قطی کی اچولی دی ؟ د ماضي په ارمان کی نن مه بايله

ماضي مړه سوې ده خو ته ژوندی يې . نو د ژوند حق ادا کړه . ته ډير مهم يې ځان خبر کړه . که نورو ته څه نسي کولای ، ځان ته ډير څه کولای سې . نو پاڅه او په نن کی سبا ولټوه

=--=

(۲۰) قدسي حديث

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله تعالی فرمايی چی ته هغه څه کوې چی ته يې غواړې مګر کيږی هغه څه چی زه يې غواړم . نو هغه څه وکړه چی زه يې غواړم تر څو هغه څه وسي چی ته يې غواړې

سبحان الله ، څومره رحمت او مرحمت

=--=

(۲۱)   زنګ وهلی ذهن

موږ انسانان يو او ډيری غلطۍ کوو

تر ټولو غلطه غلطي مو دا ده چی په خپلو غلطيو خبر نه يو

خو تر دې هم خطرناکه غلطي بيا دا ده چی پر خپله غلطي ټينګ ودريږو . دا نو د ذهن زنګ دی

الله تعالی دې دا ډول خلک (چی خورا ډير دي) اصلاح کړی

=--=

(۲۲)   څومره بې پروا يو

د غلطۍ د ثابتېدو له امله بخښنه او معافي نه غواړو بلکی روابط او دوستي قطع کوو

استغفرالله

=--=

(۲۳)   د يوې سِکي دوه مخه

مرګ صرف يو ځل راځي . نه يې مال مخه راګرځولی سي نه دولت ؛ نه يې وسله مخه راګرځولی سي نه باډي ګارډان ؛ نه يې ډاکټر مخه راګرځولی سي نه دوا ؛ نه يې مقام مخه راګرځولی سي نه قوم ! دا ځکه چی ژوند خو د سِکې يو مخ دی ، بل مخ يې مرګ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو همدا اوس راپورته سه او پر کړو ګناهونو دې توبه وباسه او الله تعالی ته پناه یوسه . که هوس دی نور دې بس دی

=--=

(۲۴)   ودرېږه او وګوره

عجیبه خلک یو . یو ځل وختونه او فرصتونه له لاسه ورکوو ، بیا وروسته د هغو په تلاښ پسی بیرته وختونه او فرصتونه ضایع کوو . نو ودرېږه او وګوره

=--=

(۲۵)   د لمانځه قبولیت

که د لمانځه په کولو سره ته د ګناهونو او بدو کارونو څخه راوګرځېدې نو پوه سه چی لمونځونه دې قبلیږی

یو صحابي د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) څخه وپوښتل چی : « موږ څنګه وپوهیږو چی لمونځ مو قبلیږی ؟ پیغمبر علیه السلام وفرمایل : کله چی بل لمانځه ته ستا زړه وغوا‌ړی .» سبحان الله

چی موږ به څنګه یو ؟

=--=

(۲۶)   د نیکمرغی او بېغمی راز

آیا غواړې چی د نورو له شره ځان وساتي ؟ ډیره آسانه او ارزانه طریقه لری : هغه دا چی نور له خپله شره وساته

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۷)   ايماني ژوند

که پر جسم باندی د نفس حکومت وی نو دا حيواني ژوند دی ؛

که پر جسم د عقل حکومت وی نو دا انساني ژوند دی ؛

خو که پر جسم د قرآن حکومت وی نو دا ايماني ژوند دی

په اوس عصر کی خو ايماني ژوند کونکي مطلق اقليت دي ، الله تعالی دې يې مطلق اکثريت کړی

=--=

(۲۸)   د ژوند لنډيز

زموږ ژوند د درو مهمو اصلونو لنډيز دی : لومړی خنداوي چی محوه کيږی ؛ دوهم اوښکی چی وچيږی ؛ دريم عملونه چی پاتيږی

=--=

(۲۹)   فکري خوځښت

د نورو د سياست په وړاندی صداقت غفلت دی ؛ خو د نورو د صداقت په وړاندی سياست خيانت دی

=--=

(۳۰)   د ځان بدلون

الله جل جلاله هماغه دی چی زه يې غواړم ، کاشکی زه هم هماغسی وای چی دئ می غواړی

بس يوه پاکه اراده او فيصله غواړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۳۱)   الهي غبرګون

شیخ سعدي (رح) ویلی دي : ما په خپل ژوند کی د ډیر تلاښ سره سره دوه کسان پیدا نکړای سول : یو هغه چی د الله په نوم یې صدقه ورکړې وی خو غریب سوی وی ؛ بل هغه چی ظلم یې کړی وی خو د الله له نیولو خلاص سوی وي .

استغفرالله

=--=

(۳۲)   پاک او تلپاته محبت

د الله تعالی سره د محبت څخه پرته بل هر محبت درد او غم لری

=--=

(۳۳)   اصلی مسکین څوک دی ؟

پرون یو انسان زما څخه یوه ډوډی وغوښته او ورمی کړه . په لسګونو دعاوی یې راته وکړې او روان سو

خو اوس حیران یم چی اصلي مسکین هغه و که زه ؟

نو موږ باید یو غریب ته صدقه په دې نیت ورنکړو چی هغه ورته اړ دی ، بلکی په دې نیت یې ورکړو چی موږ د دې صدقي و قبلېدو ته اړ یو !

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳۴)   د ژوند لنډه فلسفه

مولانا جلال الدین بلخي څه ښه ویلی دي : د مرګ ذایقه هر یو څکي ، خو د ژوند ذایقه یو یو څوک څکي

=--=

(۳۵)   اخلاقي کنایه

په یو کارتوني تصویر کی می ولیدل چی یو نفر پر لمانځه ناست دی ، په لاس کی یي موبایل تلیفون لوړ نیولی دی او د ځان سیلفي اخلی . تر لاندی داسی ورته لیکلی وو : پخوا به یي ویل چی نیکي وکړه په دریاب کی یې واچوه ؛ خو نن وایی چی نیکي وکړه په فېسبوک کی یې واچوه !

(استغفرالله ، سیلفي تر عبادت پوری هم راورسیده . دا نو د ریا انتها ده (ښایی وي به دغسی کسان

=--=

(۳۶)   مادیات پالنه

دا دنیا د یو پُل غوندي ده . هیڅ کوم هوښیار انسان پر هغه کور نه جوړوي ، خو موږ لګیا یو د هغه له پاسه جنت جوړوو (شیخ ذوالفقار احمد مجددي)

=--=

(۳۷)   د سمون اراده

پخوانیو به ویل : د جاهلانو سره په ناسته کی غلی اوسه او د عالمانو سره په مجلس کی غوږ ونیسه . ځکه چی د جاهلانو سره په خاموشي کی حلم او د عالمانو سره په خاموشي کی علم زیاتیږي

بس یوه ټینګه حوصله او فیصله غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۳۸)   نرمه هڅوَنه

د یو دکان پر دروازه د دې پر ځای چې ولیکی (دکان بند دی) ، داسی زړه وړونکې او هڅونکې جمله لیکلې وه : زه لمانځه ته ستا څخه مخکی تللی یم

سبحان الله

=--=

(۳۹)   درود او سلام

اې مؤمنه ! دا به څومره بهتره او بختوره شیبه وی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم تا ته په نوم در پړغ کړی . او ته ورڅخه وپوښتې چې یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! ستاسی زما نوم څه زده دی ؟

خو نبی کریم علیه السلام درته وفرمایی چې ستا له خوا درود او سلام ما ته ستا د نوم سره یو ځای را رسیدل

سبحان الله

=--=

(۴۰) د غیبت بدلون

که بې له وجی او بېله دلیله خوشحاله وې یا خوښې احساسوې ، نو پوه سه چې یو څوک تا په ښنو یادوي یا ستا له پاره دعا کوی !

نو راځی چې غیبت همدې ته بدل کړو

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴۱) غیبت او درواغ

روایت دی چی امام شافعی (رح) ته یو سړي وویل چی فلانئ ستا بد وایی ، او تا په بدو نومونو یادوي

امام شافعی (رح) ځواب ورکړ: که ته رښتیا وایې نو غیبت دې وکړ ، او که درواغ وایې نو فاسق یې

په دې سره هغه سړی ډیر وشرمېد او روان سو

په رښتیا هم غیبت او درواغ د ټولو ګناهونو د دخول دروازې دي . افغانان ډیرئ په دې ناروغي مبتلا دي . نو الله (ج) دې هر مسلمان د امام شافعي (رح) د دغه علمی او عینی غبرګون جوګه کړی . دا کار نه سرمایه غواړی نه مشقت ، بلکی صرف یو ټینګ عزم او قسم غواړي

=--=

(۴۲) عجیبه ناپوهي ده

آیا دا ناپوهي نه ده چی خدایی موجوده وی مګر خدای موجود نه وی ؟

تخلیق او مخلوق موجود وی خو خالق موجود نه وی ؟

عشق موجود وی خو معشوق موجود نه وی ؟

شعر موجود وی خو شاعر موجود نه وی ؟

رحمت موجود وی خو رحیم موجود نه وی ؟

حکمت موجود وی خو حکیم موجود نه وی ؟

محبت موجود وی خو محبوب موجود نه وی ؟

لنډه دا چی هر څه موجود وی خو هیڅوک موجود نه وی ؟

نو اې « سرکښانو » او « منکرانو » ، د خدای له پاره ! آیا دا ممکنه ده ؟

پس ناپوهي او سرتمبګي لا توره وی که سپینه ؟

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴۳)   د ترازو دوې پلې

د هغه علم څخه ځان ساته چې په هغه کی عمل نه وی ؛

او د هغه عمل څخه هم ځان ساته چې په هغه کی علم نه وی

دواړه حالتونه بې ګټی دي حتی ضرر لری

=--=

(۴۴)   څومره لنډ ژوند

دا انسان هم عجيبه مخلوق دی : په شنبه وزوکيږی ؛ په يکشنبه تګ پيل کړي ؛ په دوشنبه ځوان سي ؛ په سه شنبه واده وکړي ؛ په چهارشنبه ناروغ سي ؛ په پنجشنبه د مرګ پر بستر څملي ؛ په جمعه مړ سي !

رښتيا هم اتمه ورځ نلرو ، خو ؟

=--=

(۴۵)   د غلطی تکرار ګناه ده

زموږ يوه فکري ښوېدنه دا هم ده چې بد کار بد نه راته ښکاری بلکی عادي يې بولو . داسی چې ځينی کسان اړونده بد کار د ده عادت بولي ، ځينی يې بيا د ده سليقه بولی او ځينی خو يې بيا د ده شخصی او ځاني معامله بولی او وايی چې ستا يې په څه ؟!

استغفرالله

=--=

(۴۶)   حقيقت مګر ناخوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

! بیده او غافل خلک یوازی د نیکونو په کارنامو ویاړي ، خو ویښ او فعال خلک لمسیانو ته ویاړونه پریږدي

نو چی موږ به له کومی ډلی څخه یو ؟

=--=

(۴۷) له ناکامی ډیره

تر څو چی د ماضي څخه لاس وانخلی ، راتلونکي ته دي لاس رسي نسته

کله چی دې وخت له لاسه ورکړ ، د هغه څخه عبرت ، درس او تجربه خو نو له لاسه مه ورکوه

=--=

(۴۸) اې ظالمه ، د خدای له پاره

ته چی ظلم کوې ، دا چی زور لرې نو کوه یي . ته چی گناه کوې ، دا چی موقع لرې نو کوه یي . خو یوه ورځ
!به حتماً ذلیل کیږې . که ژر یا وروسته نه وی ، په آخرت کی خو به وی ؟

=--=

(۴۹) د یو قبر پر شنخته داسی لیکلي وو

زه اصلاً د همدغه ځای له پاره مقرر سوی وم خو په دا منځ کی می یو څو شپې په دنیا کی تیری کړې ، یعنی
هغه بې وفا دنیا چی خپلو خورا نږدې او گرانو خپلوانو می همدلته تر خاورو لاندی کړم

آیا زه او ته به هم دغسی نه سو ؟ پس نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵۰) د تولو اړتیاوو ځواب

سهار او ماښام یې اووه ځله ولولئ : حَسبیَ اللهُ لا اِلهَ اِلا هُوَ عَلیهِ توَکلتُ وَ هُوَ رَبُ العَرشِ العَظِیم (ابو داؤد ۵۰۸۱)

دا د سورهٔ توبه آخري آیت دی

=--=

(۵۱) اصلي سکون

هیڅ شی مفت نه دی بلکی په راکړه ورکړه سره حاصلیږی . حتی هوا هم وړیا نه ده ، تر څو چی تیره ساه و نه باسي نوې ساه نسي اخیستلی

تر څو چی یو ګام راپورته نکړي بل ګام نسي اخیستلی

تر څو چی شا ته رانسي پر مخ توپ نسي وهلی

لنډه دا چی تر څو الله تعالی راضي نکړې سکون نسې ګټلی (مهمه نه ده چی هر څه لرې ، خو بې سکونه به يې)

=--=

(۵۲) د ایمان کمزوري

موږ دا منو چی هر څه الله تعالی کوی . نو بیا دا ولی د زړه له اخلاصه نه منو چی الله تعالی چی څه کوی صحیح يې کوی ؟

پس دا خو به د ایمان کمزوري نه وی ؟! یا دوه مخي خو به نه وی ؟

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵۳) دوستي او خپلوي

عفوه او بخښنه دا نه ثابتوي چې ته ناحقه يې او هغه صحيح دی . بلکې له دې معافۍ څخه دا ثابتيږی چې ته د دې دوستۍ يا معاملې غوښتونکی يې خو هغه نه دی . ته صادق ، بې غرضه ، صحيح او په زړه پاک يې خو هغه نه دی

مګر يوه باريکي سته او هغه دا چې د بدخواه ، مغرضو او حاسدو دوستانو څخه صرف ځان ګوښه کړه او بس

=--=

(۵۴) مسموم ذهنونه

ځيني خلک داسی دي چی کله ستا ښه والی واوري نو معمولي او سطحي يې ومني ، خو کله چی ستا بد والی واوري نو بېله تصديق ، بېله ثبوت او بېله شکه يې زړه ته واچوي . دا ځکه چی ذهنونه يې مسموم دي

=--=

(۵۵) اخلاقي کنايه

يوه ورځ چاقو ، خنجر ، توري ، نيزې او غشي خپل تر منځ مجلس درلود . نو د يو بل څخه يې وپوښتل چې په موږ او تاسو کی کوم يو ډير زوور او شديد ټپ جوړوي ؟

خو « الفاظ » يې شا ته ناست وو او پر خندل يې

=--=

(۵۶) په مصيبت کی مصيبت

حضرت صديق (رض) فرمايلی دي : « په صبر کولو کی کوم مشکل نسته ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ژړا او فریاد کی بیا کومه ګټه نسته

نو له دې معلومیږی چی په مصیبت کی بی صبري دوهم مصیبت دی

=--=

(۵۷) د خلکو انحراف

د فتنو په دې نړی کی به کله یوازی یې ؟

که دې تریخ حقیقت ووایه ؛ که صادق وې ؛ که دې غیبت منع کاوه ؛ که دوه مخه نه وې ؛ که دې غلط یا درواغ نه منل ، که دې د فاسق صفت نه کاوه ، نو پوه سه چی بې کسه او بې وسه به یې

=--=

(۵۸) د نبښي منځ

یو عالم څه ښه ویلی دي : په کومه ټولنه کی چی د احساس نشتوالی عام سی ، نو هلته د کوم بل عذاب ضرورت نسته

=--=

(۵۹) اعتدال بری دی

د مولانا جلال الدین بلخي څخه یې وپوښتل چی زهر څه ته وایي ؟

هغه وویل : هر هغه شی چی زموږ تر اړتیا اضافه سی زهر دی ، که هغه خواړه وی ،

یا قدرت ، یا مال او دولت ، یا لوږه ، یا حرص ، یا مینه او محبت ، او یا هم کرکه او نفرت وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۶۰)   د قرآنکريم دايمي معجزه

قرآنکريم د « الله » په نوم پيلېږی (بسم الله : د الله په نوم) او د « انسان » په نوم ختمېږی

(الناس : خلک ، انسانان) . مطلب دا چی د الله تعالی له خوا د انسانانو (خلکو) له پاره

مهمه لا دا چی لومړنی پيغام او وحی يې هم « ويل ، لوستل » دی (اقرأ) يعنی د علم اساس ! نو ثابته سوه چی دا آسماني کتاب علمی او مترقي دی يعنی د ساينس او تکنالوژئ توَمنه لری ! پس اسلام يو علمي او مترقي دين دی

له همدې امله د نړی مشهور ساينس پوهان او عالمان ډير په اسلام مشرف کيږی

=--=

(۶۱)   د زماني ګړندی اوښتون

د ساعت « دقيقه ښود » وايی چی اوس لا يو څه وکړه . ځکه زه چی يو ځل تير سم بيا نه را ګرځم که نه ، هغه به يو بل عصر وی

=--=

(۶۲)   ظالم که مظلوم ؟

ګناه کول ښکاره ظلم دی او ګناه کار يعنی ظالم . ظالم کيدل يا مظلوم کيدل ډير آسانه دی . نو بهتره دا ده چی ظالم نسو

. شيخ عبدالقادر جيلاني (رح) ويلی دي : « مه ظالم جوړيږه او مه مظلوم

که دې چاره نه وه نو مظلوم سه او د ظلم څخه په کلکه ځان وژغوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۶۳)   لا تر څو؟

د انسان ماضي که هر څومره د ګناهونو ډکه وی ، آینده خو یې همدا اوس باالکل پاکه ده

الله توبه قبلوي . نو نه غواړې چې راتلونکي دې پاکه وی ؟

=--=

(۶۴)   متوجه اوسه

تل په یاد ولره چې تولي خبري دې ملایکي د ځان سره لیکي . ګرده لیکنی ، شعرونه ، پوستونه او کمنټونه دې هم درپسی لیکل کیږی

=--=

(۶۵)   مجازي مینه وال

څوک چې د خپلی میرمنی سره د محبت او عشق اظهار عیب ګڼي ، خو د محبوبې یا معشوقې له پاره د عشق اظهار فخر بولي دغسی انسان « مجازي عاشق یا شهواني مریض » دی

دا لکه هینداره چې له یوې خوا خیرنه وی خو دئ یې بله خوا پاکوي

=--=

(۶۶)   رغنده بدلون

دا چې زموږ ځینی ګناهونه زموږ او د الله تعالی تر منځ د راز په حال کی دي ، نو ولی داسی نیکی نه کوو چې هغه هم ورسره د راز په حال کی وي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۶۷)   نیکی که بدی ؟

ولی غرور ؟ ولی حسد ؟ ولی کینه ؟ ولی درواغ ؟ ولی غیبت ؟ ولی تهمت ؟ ولی ظلم ؟ ولی خیانت...... ؟

آیا نه پوهیږې چی د ژوندانه د دې سفر یوازینی لاره قبر ته ده ؟ نو نیکی وړې که بدی ؟

خبر اوسه چی نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(۶۸)   خیرن زړونه

څه وکړو خو د حرص ، حسد او غیبت ړغونه دومره لوړ سوي دي چی د نصیحت ږغ یې منځ ته هیڅ نه ور رسیږی !

=--=

(۶۹)   اسلام سوله ده

مشهور نړیوال ساینس پوه (البرټ انشتاین ۱۸۷۹ ـ ۱۹۵۵) داسی ویلی دي

زما په فکر مسلمانانو د خپل عقل او ویښتوب له امله هغه څه کړي دي چی یهودو و نه کړای سول . یوازی اسلام دا طاقت لری چی سوله راولی

(انشتاین یو امریکایی یهودئ و چی په ۱۹۲۱ کی یې په فزیک کی د نوبل جازه ګټلې ده)

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷۰) د وخت راتېنګول

وخت خو په هر صورت کی مختته ځي او درومی . نو که هغه خراب وی صبر کوه او که ښه وی شکر کوه

په دې سره به دې وخت راتېنګ کړی وی

=--=

(۷۱) الهي رحمت او مرحمت

یا الله ! ستا شکر ادا کوو چی مځکه دې ګردی (کروي) او متحرکه پیدا کړې ده . چی له امله یې ورځ او شپه جوړېږی ، موسم بدلیږی ، اکسیجن تولیدیږی ، ژوند پیلیږی ، نعمت او برکت خپریږی

نو یا لویه خدایه ! ستا د بې حسابه او لایتناهي رحمتونو او نعمتونو شکر ادا کوو

=--=

(۷۲) پوهوَل او غوږ نیول

د هوښیارۍ او پند خبری درې کسان ښه کولی سی : لومړی عالم ؛ دوهم سپین ږیری ؛ دریېیم : غم ځپلی

د دوی هره خبره سبق دی

=--=

(۷۳) مه ناوخته کوه

که ته هر څومره ګناه کار هم یې ، الله تعالی درې لاری خلاصی درته پرې ایښي دي چی ستا تر زکندن پوری یې نه تړي : د دعا وعده ؛ د رزق ذریعه ؛ د توبې دروازه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو اوس لا وختي دی ، بیرته راستون سه او مه ناوخته کوه

=--=

(۷۴) جدي توجه

پر لاره یا په دکان ، بازار ، کور یا دفتر کی د یو شخص له خوا د الهي ذکر کول یا تسبیحات ویل داسی دی لکه په مړو کی ژوندئ ، په بیدو کی ویښ او په ناروغانو کی جوړ شخص

=--=

(۷۵) اخلاقي کنایه

یو عالم ته یو بې دینه شرابي وویل : دا شراب خو د انګورو او وربشو څخه جوړیږي ، نو ولی حرام دي ؟

عالم ورته وویل : دا ستا اودس ماتی خو هم د ډوډۍ څخه جوړیږي ؛ ولې يې نه خورې ؟

هغه بې دینه شرابي ډیر خړ او بې ځوابه سو

=--=

(۷۶) پر ځان او جهان بې اعتباره

اعتبار » په دوستی او خپلوۍ کی د اکسیجن غوندی اهمیت لری . که پر یو چا « بې اعتباره » سوې نو د » هغه دعاوی هم ښیراوی درته ښکاری ، او ښه یې هم په بدو کی شمیرې . دا ځکه چی د اکسیجن د نشتوالي له امله تړاوونه او رابطې بې تنفسه وی

نو ځان له ناکامۍ وژغوره ، یعنی پر اعتبار مه بې اعتباره کیږه

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷۷)

یو مسکین ته په دې نیت صدقه مه ورکوه چی هغه ستا و صدقې ته محتاج دی ، بلکی په دې نیت یې ورکړه چی ته د الله جل جلاله مغفرت او د دې صدقې و قبلېدو ته محتاج یې

=--=

(۷۸)

فقیر ته د صدقې ورکولو له پاره په جیب کی په خورا لږ مبلغ (سِکه) پسی ګرځو . خو همدا مهال د الله تعالی څخه د جنت لوړترین مقام غواړو

څومره ناڅیزه عطا کوو او څومره ستر عوض طلبوو

بېشکه چی الله رحیم او کریم دی ، مګر ته خو هم انصاف وکړه

=--=

(۷۹)   کره او پخه وینا

زه د پوه انسان څخه هیڅکله نه بیرېږم ، بلکی د هغه احمق څخه بیرېږم چی د یو څو کتابونو تر لوستلو وروسته ځان عالم بولی (عثمانی سلطان عبدالحمید).

استغفرالله

=--=

(۸۰) عاجز او متواضع اوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د ګناه کارانو او فاسقانو سره کښيني نو پر ګناهونو به زړه ور سي ؛ که د ماشومانو سره کښيني نو بې سنجشه به سي ؛ که د پاچهانو ، آمرانو او سردارانو سره کښيني نو مغرور او متکبر به سي

پس د غريبانو سره کښينه چې عاجزي زده کړې . (حضرت مجدد الف ثاني)

=--=

(۸۱)   مهمه باريکي

آيا پوهيږې چې نيکمرغه کيدل ولی ستونزمن دی ؟ ځکه چې هغه خوی او سلوک نه خوشي کوو چې زموږ د بدمرغۍ سبب کيږی . نو امتحان يې کړه بيا وګوره !

=--=

(۸۲)   د صبر او شکر پيوستون

که يو شی زموږ لاس ته راسی او شاکر اوسو خو وروسته هغه بيرته له لاسه ورکړو (که هر څه يا هر څوک هم وی) ، نو بايد دا خبره ومنو چې هماغه شی (يا کس) زموږ له پاره نه وو يا دا چې موږ د هغه له پاره نه يو . همدا فيصله په آسمان کی سوې وه خو پر مځکه اجرا سوه .

همدا د شکر او صبر د پيوستون مقام دی چې بايد ښه ورته ځير اوسو

=--=

(۸۳)   تېر هېر کړه

د ماضی معنی ده ورک شیً

سيند پر شا نه درومی ، او نه هم را ختلی لمر بيرته ستنيږی

موږ د حال څخه بې پروا او په ماضی پورې کلک مبنتي يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې ښکلې ماڼۍ مو پرېښې دي او د ماضي په کنډوالو پسې ژاړو

نو تير هير کړه

(عايض قرني)

=--=

(۸۴) ځان پالنه او عصبيت

بت ماتوَنه بايد له ځانه راپيل کړو او د خپل دننه تول بتان او تعصبونه بايد مات کړو (سيد جمال الدين افغاني)

څومره عالی نصيحت

=--=

(۸۵) زموږ ذلت او حقارت

يا الله ! موږ څومره ذليل او ناکام يو ، ځکه

ستا په کارونو کی ډيره مداخله کوو (په ناکامی سره) ؛

ستا پر فيصله ډير انتقاد کوو (په خرابی سره) ؛

ستا پر قضاوت باندی خپل قضاوت کوو (په دښمنی سره) ؛

ستا د ارادې او فيصلې مخالفت کوو (په نهيلی سره) ؛

ستا پر خبره سترگی پټوو (په بې وسی سره) ؛

ستا پر نعمت او رحمت باندی ناشکري کوو (په سرخوړی سره) ؛

ستا پر قدر او تقدير باندی شک او ترديد کوو (په ناپوهی سره)

نو يا الله ! موږ څومره ذليل او مقهور يو چی تا منو ، خو ستا نه منو

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۸۶) اخلاقي كنايه

يو عالم ويلی دي : زموږ حالت داسی دی چی په کور کی د غلو له لاسه سپی ساتو ، خو له بده مرغه د نورو شيانو پر ځای مو هماغه سپی غلا سو

=--=

(۸۷) اكثريت نه بلكی حق

پر كومه لاره چی اكثريت خلک روان وی شكمن او زړه نازړه اوسه ، ځكه هغوی اغلباً تقليد كوي نه فكر

نو د يوازي والي څخه مه بيرېږه بلكی حق د ځان ملګری كړه ؛ او له ډاره هم مه ډارېږه بلكی ډار له ځانه وډاروه

=--=

(۸۸) د ماضي بدلون ؟

ډيرئ خلک وايی چی ماضي (يعنی تيره زمانه) هيڅ نه بدليږی . مګر په حقيقت كی بدليدای سی . وګورئ د نن په عمل سره د ماضي (يعنی پرون) عمل بدلولای سو . كه د يو چا ماضي په كفر كی وه ، خو همدا اوس كلمه ووايی نو مسلمان سو . يعنی كه يو څوک په حال زمانه كی (يا نن) مؤمن وی نو په ماضي كی هم مؤمن سو . كه يو ګناه كار توبه وكړي نو د نن په « ښه » عمل سره يی د پرون « بد » اعمال هم بدل كړل

پس راځی چی په يوه پاكه اراده سره خپله ماضي بدله كړو

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۸۹)   یو عالم ویلی دي

« ! تر بوټونو وروسته چی موږ بل شی ډیر تر پښو لاندی کوو هغه انسانیت دی »

نو د ځاني ګټی له پاره باید نور پایماله نکړو

=--=

(۹۰)   سمندر په کوزه کی

د حسن بصري (رح) څخه یي وپوښتل چی د مومن راحت چیری دی ؟

هغه ورته وویل چی که غفلت ورڅخه سوی وی نو په سجده کی دی او که ګناه ورڅخه سوې وی نو په توبه کی دی

سبحان الله ، د ناکامی څخه د نجات څومره لنډ فارمول

=--=

(۹۱)   بي ګټی مجلسونه

د غیبت ، حسد ، تهمت ، ځان پالنی او دروغ ویلو د مجلسونو څخه دا ډیر ښه دی چی یوازی اوسي نسبت دي ته چی د ناکسو او ناقِصو دوستانو دغسی مجلسونو ته ورسي

=--=

(۹۲)   انساني خوښی

باد پکه په خپله باد نه جوړوي تر څو موږ ته یې راوشړي . بلکی باد له مخکی څخه موجود وی خو پکه هغه ته ګرندی حرکت ورکوی او پر موږ یې راپوری وهی (را شړي)

د انسانانو خوښی هم بالکل همداسی وی چی تل زموږ شا وخوا ته موجود او ساکن دي . بس د هغو منبع ته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو خوځښت ورکولو اړتيا ده تر څو دا حرکت په محيط کی خپور او ګړندی سی . موږ دغه تحرک ته سخت اړ يو ، نه زور او تزوير ته

=--=

(۹۳)   د اوښکو څپې

پر بالښت اوښکی تويول ستا حالت نه بدلوي (يعنی ګټه نلری) ، خو پر مصله اوښکي تويول ستا حالت بدلوي يعنی هغه څو ځاځکی ستا پريشانی په ځان کی ډوبوي ! امتحان يې کړه

=--=

(۹۴)   دعا د سکون دروازه ده

يو څوک دې ډير ياديږی ؟ ورسه او ويې وينه ! نسي کيدای ؟ په وټس اپ ، وايبر کی ورسره وګوره !

هغه کار نه کوي ايميل او فېسبوک خو سته ! دا هم نه کيږی ؟ ټليفون ورته وکړه ! هغه هم نه کيږی ؟

خط ورته وليکه دا هم نه کيږی ؟

نو دعا خو حتمأ ور رسيږی او ستا سکون حاصليږی ، امتحان يې کړه

=--=

(۹۵)   اغزن لورئ

په کومه ټولنه کی چی « هر شی » او « هر عمل » جاري وی ، هغه ټولنه په اغزيو کی رهي وی

چی زموږ ټولني خو به همدا لورئ نه وی اخيستی ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۹۶)   لا تر کله ؟

اې سرکښې نفسه ! لا څه ته منتظر يې ؟ کله توبه باسې ؟ ولی توبه ځنډوې ؟

که همدا اوس مرګ درته راسي نو الله ته به څه ځواب ورکوې ؟

آيا ورته وايې چی ځوان وم ؟ ورته وايې چی يو ځل زوږ سم ؟ ورته وايی چی هيره می سوه ؟ ورته وايې چی پوه نه سوم ؟ څه ورته وايې ؟ آيا کومه پلمه لرې ؟

که پلمه او حيله کوې نو افسوس ستا پر حال ! که هوس دی نور دې بس دی . لطفاً پر ځان مه ناوخته کوه

=--=

(۹۷)   پام چی باد دې يو نسي

نن چی خلک ستا هغه صفتونه او ښه خويونه بيانوي چی په تا کی نسته ، نو سبا به پر تا هغه الزامونه او تهمتونه هم تړي چی په تا کی نسته

=--=

(۹۸)   د الفاظو اثر

الفاظ د بنده غلام وی مګر تر ويلو وروسته بنده د الفاظو غلام سی . الفاظ او کلمات مړه ژوونه ژوندي کوی او ژوندي ژوونه هم مړه کولای سي . د الفاظو غلط استعمال « رحمت » په « زحمت » سره بدلولی سی او

دعا » په « دغا » سره «

نو الفاظ د فکر لباس دی چی بايد خپل فکرونه پرې ملبوس او ملفوف کړو

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۹۹)   ښکنځل او پوچ الفاظ

یو عالم ویلی دي :

په حقیقت کی بې سوادي له منځه نه ده تللې بلکی بېسوادانو صرف لیکل او لوستل زده کړي دي

=--=

(۱۰۰)   ښځه د کور بي بي ده

ځینی خلک وایی چی ښځه کور نلری (ځکه د پلار په کور کی میلمنه وی ، د میره په کور کی بیګانه وی ، د اولاد په کور کی اضافه وی) . خو داسی نه ده بلکی هر کور بیله ښځی څخه اصلاً کور نه دی

=--=

(۱۰۱)   روحي سکون

یو عالم ویلی دي : کله چی یوه سوم چی ډیرئ خپلوان می غرض او مرض لری نو خپل رب ته مخ اړول ډیر راته آسانه سو ؛ بېغمه او روحاً آرام سوم

=--=

(۱۰۲)   نېک عمل تلپاته وی

تر مرګ وروسته زړه لس دقیقي ژوندی پاته وی ؛ دماغ شل دقیقي پاته وی ؛ سترګی څلور ساعته پاته وی ؛ پوست پنځه ورځی پاته وی ؛ هډوکی دیرش ورځی پاته وی

خو نېک عمل تلپاته وی ! بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۰۳) اخلاقي کنايه

د يوې رکشا پر شا عجيبه جمله ليکلې وه : هارن کرار واهه ، ولس بيده دی

=--=

(۱۰۴) آسانه اجر او ثواب

رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلی دي

د کمزوره انسان مرسته کول صدقه ده (ابن حبان ۳۳۷۷)

د يو غمجن محتاج سره مرسته کول صدقه ده (نسايی۲۵۳)

دواړی مرستی کې شمير انواع لری . نو څومره ارزانه او آسانه ثواب

=--=

(۱۰۵) روغتيا ساتنه

ابن سينا څومره عالی او علمی خبره کړې ده : هر شی لږ يې دوا ده ، متوسط يې غذا ده ، خو ډير يې زهر دی

سبحان الله ! څومره عيني او عملي نسخه

=--=

(۱۰۶) اخلاقي کنايه

يو بې پروا ځوان په ملنډو سره يو مسکين او کمزوره بابا ته وويل چی له ليری می فکر وکړ چی ښځه يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا ځواب ورکړ چې ما بیا له لیری ولیدې نو فکر می وکړ چی نارینه یې

=--=

(۱۰۷)   اخلاقي کنایه

یو بې پروا ځوان په ملنډو سره یو مسکین او کمزوره بابا ته وویل چې له لیری می فکر وکړ چې ښځه یې

بابا ځواب ورکړ چې ما بیا له لیری ولیدې نو فکر می وکړ چی نارینه یې

=--=

(۱۰۸)   د معاشرت آداب

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : د غیر مسلمانانو د سلام په ځواب کی وعلیکم وایاست

(صحیح بخاري ۲۹۳۵)

=--=

(۱۰۹)   د انسان انسانیت مهم دی

د خرابو خلکو تر هیرولو او د ښو خلکو تر لټولو خو دا بهتره ده چې د خلکو خرابی خبری هیری کړو او د هغوی ښې خبری ولټوو

دا ځکه چې انسان ثبات نلری، یعنی خراب خلک ښه کیدای سی او ښه خلک خراب کیدای سی

پس له ګناه باید کرکه وکړو نه له ګناه کاره

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۱۰)   خورا ستر او خورا کوچنی

یو عالم ویلی دي :

» دی او تر ټولو کوچنی امتحان ورکونکی د الله جل جلاله   تر ټولو ستر امتحان اخیستونکی الله جل جلاله «
خو موږ لا بیا هم ؟

=--=

(۱۱۱) د قرآن مجید یوه معجزه

د قرآنکریم د نزول پر مهال نه پوهنتون و ، نه پوهنځی ، نه د حساب ماشین و او نه هم کمپیوټر .

رسول الله صلی الله علیه وسلم سواد نه درلود ، نه یې مکتب یا پوهنتون لوستی و او نه یې هم د حساب ماشین یا کمپیوټر درلود

څه وخت چې قرآن شریف نازل سو ، د هغه مهال انسانانو د نننی تکنالوژۍ په اړه په خپلو ذهنونو کي د هغه خاکه هم نه سوای تصور کولای

قرآنکریم د هغه مهال د انسانانو ، نننیو انسانانو او آینده انسانانو د ژوندانه ټول اړخونه مدنظر نیولي دي چې دا پخپله د دې الهي کلام یوه سترتیا او معجزه ده

(مأخذ : قرآني ریاضي ، ۲۵ مخ ؛ ۲۰۰۹ ؛ (لیکوال : نثار احمد صمد واصفی

=--=

(۱۱۲)   تریخ حقیقت

په کومه ټولنه کی چی کشران د مشرانو احترام نلري یا برابرئ ورسره غواړي ، د هغې ټولنی کوچنیان به هیڅکله غټان نسي او کشران به یې هیڅکله مشران نسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۱۳) منفرد کردار

تل منفرد کردار لره . لکه مالګه چی شتون يې مهم نه ښکاری خو نه شتون يې ټوله خواړه بې خونده کوي

لکه بوره چی شتون يې مهم نه ښکاری خو نه شتون يې ټوله خواړه بې خونده کوی

لکه مرچ چی شتون يې اهميت نلری خو نشتون يې ټوله مصالې بې خونده کوی

هر څوک ضعيفه او پياوړي قابليتونه لری . نو تر خپله وسه خو يو ادنی خدمت وکړه

=--=

(۱۱۴) تريخ حقيقت

وايی په دنيا کی دوه ډوله غله شتون لری . يو کوچني غله چی پوليس يې نيسی او دوهم غټ غله چي پوليس يې ساتي

نن متأسفانه هيڅ ټولنه له دې حالته ماسپوا نه ده ، ځينی لږ ، ځينی ډير خو ځينی خورا ډير

=--=

(۱۱۵) د ګناه سيوری

امام غزالی (رح) ويلی دي

بيشکه د ګناه کونکو زړونه تور وی . د زړه د تورۍالي علامه دا ده چی

الف ـ د ګناهونو څخه بيره نه وی [ښه پوهيږی چی ګناه ده مګر کوي يې] ؛

ب ـ د اطاعت څخه سعادت نه حاصليږی [عبادت کوي خو ګناهونه هم ورسره کوي] ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج ـ نصيحت اثر نه کوی [نصيحت مني خو عمل نه کوی ، نو هغه پخپله بې تأثيره سو] ؛

ښه ، راځی چی اوس نو ځانونه وجداناً او بيطرفانه و ارزوو چی څنګه يو

=--=

(۱۱۶) اخلاقي کنايه

موږ خو له خپلو ژاړو

يوه ورځ « سره زر » او « اوسپنه » سره ناست وو ، او خبری يې کولي . سروزرو اوسپنې ته وويل چی زه او ته دواړه په چکش وهل کيږو ، خو ته ولی ډير فرياد کوې او نارې وهې ؟

اوسپنی ورته وويل چی کله دې خپل وهي نو درد هم خورا زيات وی

=--=

(۱۱۷) د ځان بدلون د جهان بدلون دی

موږ ځان نه بدلوو خو نور په زاريو يا په زوره بدلوو ! عجيبه ده ، دغسی کسان د نورو د نجات له پاره کښتۍ جوړوي خو پخپله يې لامبو هم نه وی زده

همدا علت دی چی الله تعالی لاربښوونه راته کوي چی تر څو په ځان کی (رغنده) بدلون رانه وړې ، روان حالت دې نه بدليږی (الرعد : ۱۱)

په رښتيا هم د ځان بدلون د جهان بدلون دی

=--=

(۱۱۸) اوس هم ناوخته نه دی

د يوې نېکۍ په کولو سره انسان نه پرهيزګار کيږی ، خو د يوې ګناه په کولو سره حتماً ګناه کار کيږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو راځئ چې توله دا دعا بدرګه کړو : یا الله ! زما هغه ګناهونه را معاف کړه چې دعاوی مې د قبلېدو څخه راګرځوي ، آمین

=--=

(۱۱۹) په قرآنکریم عمل

فضیل بن عیاض (رح) ویلی دي :

«قرآنکریم د دې له پاره نازل سوی دی چې عمل پرې وکړو ، خو خلکو یې لوستل عمل وګرځاوه »

استغفرالله . نو که تلاوت یو ثواب لری ، عمل یې د ثوابونو زخیره ده

=--=

(۱۲۰) قضاوت قاضي ته پرېږده

یا الله ! ما وبخښنه ، ځکه د هر چا او هر شي په هکله دومره ډېر او په خپل سر قضاوت کوم چې دا مې هیره کړې ده چې قاضي خو ته یې

=--=

(۱۲۱) منفي سپما

موبایل چارجول د سکون سپما ده ؛ ټلویزیون لیدل د ثوابونو سپما ده ؛ د برق د تللو پر وخت بې صبري

کول د زغم سپما ده ؛ اسراف کول د صدقې سپما ده ؛ سګرېټ څکول یا نسوار کول د ژوند سپما ده ؛

سود او رشوت د حلالو سپما ده

نو راځئ چې په پاکه اراده او فیصله سره د ټولو منفي سپماوو څخه ډډه وکړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۲۲)   گناه مه درَنوَه

نه شراب په بسم الله سره حلال کيږى ؛ نه د بېگناه مسلمان وژل په الله اکبر سره روا کيږى ؛ نه د سود

ورکول يا خوړل په حيله سره جايز کيږى ، نه رشوت ورکول يا اخيستل په مجبوريت سره تلقين کيږى

نو د خداى له پاره ، د گناهونو پيټى مه درنوه

=--=

(۱۲۳)   هر يو قاضي يو

نن په هر مجلس او حتى دوه کسيزه خبرو اترو کى هم زموږ هر کس او ناکس په خپل سر وکيل دى ، قاضي دى ، مفتي دى او څارنوال دى . له ځانه قضاوتونه او فيصلې کوو . يعنى څوک قضاوت نه راڅخه غواړي خو موږ پخپل سر قضاوت کوو

که موږ هر مجلس ته ځير سو نو وبه گورو چى له بده مرغه زموږ قضاوتونه بيله محکمي دي او فيصلي مو بيله محاکمي دي

=--=

(۱۲۴)   اسلام يعنى څه ؟

يو چا د حضرت حسين (رض) څخه وپوښتل چى اسلام مختصرأ راوپيژنه

هغه ورته وويل چى د خالق عبادت او د مخلوق خدمت دى

هم ذکر ، هم تسبيح ، هم استغفار او صدقه

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلى دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا اله الا الله ویل صدقه ده . سبحان الله ویل صدقه ده . الحمدلله ویل صدقه ده . الله اکبر ویل صدقه ده . استغفرالله ویل صدقه ده

(صحیح مسلم ۱۰۰۷)

سبحان الله ، څومره ستر اجر ، وړیا ثواب او برکت

=--=

(۱۲۵)   انساني قضاوتونه

که ته نېک او ښه یې خو خلک دې بد وبولی تر دې ښه دی چی ته بد او غلط یې لاکن خلک دې ښه وبولی . ځکه د خالق قضاوت مهم دی نه د مخلوق

=--=

(۱۲۶)   فاسق او صادق

د دنیا تر ټولو « بده بایلنه » دا ده چی د یو چا په سترګو کی اوښکی ستا له لاسه وی . خو په دنیا کی

تر ټولو « ښه ګټنه » دا ده چی د یو چا په سترګو کی اوښکی ستا له پاره وی

نو ښه ګټندوی (صادق یا خادم) اوسه ، نه بد بایلونکی (فاسق او ظالم)

=--=

(۱۲۷)   قوت ، عاجزي او ژړا

حضرت علی (رض) ویلی دي : اودس د ځوانانو په رقم تازه کړه ، لمونځ د بوډاګانو په رقم وکړه او دعا د ماشومانو په رقم وکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۲۸)   مور ، جنت مکان

جنت وایي : مور هغه هستي ده چی زه یي هم تر قدمونو لاندي یم

دا چی د مور تر پښنو لاندی جنت دی ، نو د سر او زړه به یي څومره مقام وی

سبحان الله

=--=

(۱۲۹)   تجربه

که موږ تر ځان د یو شتمن په لیدو سره له خدایه د شکایت پر ځای تر ځان د یو غریب په لیدو سره له خدایه شکر وکړو نو پریشانی به مو حتمأ رفع او دفع سی

=--=

(۱۳۰)   خورا مهم تجارت

کله چی د دنیا د مفلیسی څخه په تنګ سي او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، یعنی صدقه ورکړه او امتحان یي کړه

ته بهووایي چی هیڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم ؟! داسی نه ده بلکی ښه خبره هم صدقه ده ، ښه رویه هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده ، د ضرورت ورځی ته د یو ساتلي شي ورکړه تر ټولو ښه صدقه ده...... خو پام چی په صدقه کی ریا ونکړې

نو مه ناوخته کوه . صدقه ردِ بلا ده

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۳۱) اخلاقي کنایه

نني حالات خو داسی دي چی تر څو رښتیا بوټونه په پښو کوی ، درواغ بیا پر نیمه نړی را گرځېدلی وی

استغفرالله ، څومره سرعت

=--=

(۱۳۲) سترگه وَر ړوند

سترگی د دنیا هر شی لیدلی سی ، خو که پخپله په سترگه کی یو شی ننوزی نو هغه هیڅ نسي لیدلی

انسان هم د نورو عیبونه ښه ترا لیدلی سی خو که کوم عیب د ده وجود ته ننوزی هغه

هیڅ نسي لیدلی بلکی ړوند وی

په رښتیا چی د قرآنکریم له مخی ځینی انسانان سترگی لری خو ړانده دي ، غوږونه لری

خو کاڼه دي ، ژبه لری خو گونگیان دي ! استغفرالله

=--=

(۱۳۳) د استاد درناوی

امام ابو حنیفه (رح) په یو مجلس کی ناست و چی یو هلک راغی . امام صاحب د هغه هلک د عزت له پاره ورته ودریدی . چا پوښتنه څنی وکړه چی امام صاحب ! څنگه د دې هلک مخي ته ودریدې ؟

امام صاحب ورته وویل : دا زما د استاد زوی دی . یو وخت می د ده د پلار څخه یوه مسئله زده کړې وه . که زه د استاد تعظیم ونه کړم ، نو څنگه به د خپل علم څخه گټه واخلم ؟

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۳۴) د ښوونکي ورانی او ودانی

د ډاکټر غلطي يو انسان له منځه وړی ؛

د انجينير غلطي يو تعمير (يا پُل...) له منځه وړی ؛

د قاضي غلطي يو کهول له منځه وړی ؛

خو د معلم غلطي جامعه له منځه وړی

هو ، معلم هغه روښانه شمع ده چی ځان ويلي کوي خو رڼا خپروي . نو د معلم زحمت د ښوونکي عزت دی

زه خپلو ټولو ښوونکو او استادانو ته (چی ژوندي دي) الهي رحمت او (چی وفات دي) الهي مغفرت غواړم

=--=

(۱۳۵) اکسيجن ستر نعمت

يو انسان د ژوندي پاته کيدو له پاره هره ورځ يو سلنډر اکسيجن مصرفوي چی بيه يي درې نيم زره روپی ده .
د مياستی يي يو لک او پنځه زره روپی مصرف دی . د کاله تقريباً ۱۳ لکه روپی کيږی . اوس که د يو انسان
ټول ژوند ۶۰ کاله وبولو نو په دومره موده کی به دا لګښت اته اويا (۷۸) مليونه روپی سی

خو الله تعالی دومره ګران بيه او حياتی ماده بالکل وړيا راکوي او موږ هيڅ نه خبروي .

« نو ته لا د الله تعالی کوم کوم نعمت نه مني »

=--=

(۱۳۶) پر الله تعالی هغه کسان ګران دي چی

دعا لری خو ادعا نلري ؛ روا لری خو ريا نلري ؛ وفا لری خو جفا نلري ؛ اخلاص لري خو اختلاس نلري ؛
عاجزي لري و لويي لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۳۶)   ازلي دښمن

ښايي ځيني کسان امريکا ، برتانيه ، روسيه ، اسراييل.... د بشر تر ټولو ستر دښمنان وبولي . خو دوی يوازی د انسان دا دنيا خرابولی سی . اصلي دښمن بل دی چی تر دوی ډير خطرناک دی . هغه کولای سي چی د انسان دنيا او آخرت دواړه خراب کړی

دغه ستر او خطرناک دښمن « ابليس » نوميږی چی لقب يي « شيطان » دی . دئ تر ټولو ستری وسلي او تجهيزات لری . آن يوه ثانيه هم د انسان سره له جنګه نه بېکاره کيږی

نو زموږ جنګ د دغه لعين دښمن سره فرض دی

=--=

(۱۳۷)   تاوان خپل ګټه د بل

زموږ او ستاسو شتمني هغه ده چی آخرت ته يي وليږو . څه چی په دنيا کی راڅخه پاتيږی هغه زموږ نه ، بلکی د وارثانو مال دی

=--=

(۱۳۸)   الله تل په ياد لره

دا مه هيروه

د خوښی او ښادی پر مهال ثنا او ستايل د (الله جل جلاله)

د سختی او بيچارګی پر مهال ميندل د (الله جل جلاله)

د آرامی او سوکالی پر مهال لمانځل د (الله جل جلاله)

د نا آرامی او بېقراری پر مهال توکل (الله جل جلاله)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تشکرۍ او مهربانی پر مهال یادول د (الله جل جلاله)

د عذاب او مصیبت پر مهال پناه لرل د (الله جل جلاله)

نو تل او په هر حالت کی الله مه هیروه چی الله هم تا هیر نکړی

=--=

(۱۳۹) آسانه نسخه

دا کوښښ مه کوه چی تر نورو ښه سي ، بلکی دا کوښښ کوه چی تر پخوا ښه سي

تجربه يې کړه بیا وګوره

=--=

(۱۴۰) د (۷) ستر اهمیت

اووه زموږ په ژوند او حتی عبادت کی ستر رول لری مثلاً

آسمانونه اووه دي ؛ په قرآنکریم کی همدا اووه اسمانونه هم اووه ځله ذکر سوي دي ؛

د قرآنکریم د لومړني سورت (الفاتحه یا الحمدلله) آیتونه اووه دي ؛

رنګونه اووه دي ؛

د هفتې ورځی اووه دي ؛

د اتوم مدارونه اووه دي ؛

پر کعبه اووه واره طواف کوو ؛

د صفا او مروا تر منځ اووه واره تګ راتګ کوو ؛

جمرات یعنی شیطان اووه ځله په شګو (وړو ډبرو) ولو او هر ځل اووه شګی وی ؛

د دوږخ دروازې اووه دي او ډیر نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مأخذ : قرآني رياضی (۳۴۴ مخ) ؛ مؤلف : نثار احمد صمد واصفی ، ۲۰۰۹

=--=

(۱۴۱)　الله تعالی نن شاهد خو سبا قاضي دی

نو د ګناه څخه وبیریږه هغه هم د شاهد په مخکی ، هغه شاهد چی سبا پخپله ستر قاضی دی او فیصله کوي

=--=

(۱۴۲)　توجه او پاملرنه

کله چی ټولنیزي رسنی مثلاً فیسبوک استعمالوو ، باید جداً متوجه اوسو چی زموږ الفاظ زموږ اصلي څیره معرفي کوي او هم زموږ د کورنی تربیي نمایندګي کوي ، او هم زموږ اخلاقي مقام ټاکي

نو څومره باید پام وکړو چی خپل شخصیت سم معرفي کړو

=--=

(۱۴۳)　علم او جهل

که زما علم ما ته د انسان سره مینه او محبت نسي راښودلی نو یو جاهل تر ما زر واره بهتر دی

(مولانا جلال الدین بلخي)

=--=

(۱۴۴)　پر ځان او ټولنه احسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځومره وخت چې پر نورو باندی په انتقاد کی مصرفوې ، هغومره وخت د خپل ځان په اصلاح کی مصرف کړه . ځکه د نورو اصلاح ستا اختیار نه دی ، مګر خپله اصلاح دې په خپل اختیار کی ده

دا به دې پر ځان او ټولنه لوی احسان وی

=--=

(۱۴۵) **يوازی نن لرې**

ډاکتر عایض قرني څه ښه ویلی دي : ژوند په اصل کی همدا نن ورځ دی . پرون مړه سوې ده ،

سبا لا زوکړېدلي نه ده

نو همدا نن لرې چی ژوند لرې

=--=

(۱۴۶) **عقیده او حقیقت**

یو عالم ویلی دي : عقیده کیدای سی چی زما عقیده وی ، ستا عقیده وی ، د فلاني عقیده وی ؛

خو حقیقت نسي کیدای چی زما حقیقت وی یا ستا یا د فلاني حقیقت وی

حقیقت اصلاً د هیچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی

له همدې امله خلک تل د عقیدې په سر جنګیږی نه د حقیقت په سر

استغفرالله

=--=

(۱۴۷) **عواطف**

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چی ګناه کار انسان وژړل ، نو پوه سه چی خپل پیغام یې تر الله تعالی پوری ورساوه

مګر کله چی د چا په سترګو کی قحطي راغله نو پوه سه چی زړه یې سخت سوی دی . ظالم دی ، ترې ګوښه سه او احتیاط ورسره کوه

=--=

(۱۴۸) ستا یې له خیره چی ناحقه ویاړې ؟

که ته ښکلی یې مه پرې نازیږه ، ځکه دا ښایست خو تا پخپله نه دی جوړ کړی ؛

که ته د یو خاص قوم یا نسل ځخه یې په دې هم فخر مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی اختیار کړی ؛

که ته د یو شتمن یا واکمن اولاد یې په دې هم ویاړ مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی ګټلی

نو ستا کمال دا دی چی په اخلاقو دې وویاړه ، په لیاقت دې وویاړه ، په خدمت او صداقت دې وویاړه چی دا به ټول تا پخپله ګټلی وي . همدا د اسلام لارښوونه او غوښتنه ده

=--=

(۱۴۹) فکر او شکر

پریشاني او آساني د یوې سکې دوه مخه دي . دواړه د انساني ژوندانه حتمي اجزا دي . نو په پریشاني کی فکر او په آساني کی شکر کوه

=--=

(۱۵۰) خورا مهم تجارت

کله چی د دنیا د مفلیسی ځخه په تنګ راسي او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، یعنی صدقه ورکړه . امتحان یې کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به ووايې چې هيڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم؟! داسی نه ده ، ښه خبره هم صدقه ده ، ښه عمل هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده

=--=

(۱۵۱)   وخت راتېنګوه

همدا نن ستا هغه سبا دی چې پرون ورته په طمع وې . نو ځان د پرون او سبا تر منځ مه ځوړند کوه ، بلکی څو ثانيې يا څو دقيقې يا څو ساعته وروسته به همدا « نن » هم درڅخه « پرون » سی

=--=

(۱۵۲)   ډېر بې انصافه نه يو ؟

که ټلويزيون خراب سی وايې ماشومانو خراب کړ ؛ خو که ماشومان خراب سي وايي ټلويزيون خراب کړل

په دوارو حالاتو کی ملامت موږ پخپله يو ، خو پر معصومو کوچنيانو يې تاوانوو

نو هر څه مو همداسی وبوله . ښايی اصلی علت يې زموږ بې باکي وی ، يا بې غوري وی ، يا بې وسي وی چې داسی حالت رامنځته سوئ وي

=--=

(۱۵۳)   د جاهل ضديت

په يوه دليل می څلوېښت پوهان قانع کړل ؛ خو په څلوېښت دليله می يو جاهل هم قانع نکړ

(مولانا جلال الدين بلخی)

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۵۴) ودرېږه او شا ته وګوره

د غلطيو په منلو ، زړه سَمَوَلو او ګناه پرېښودلو کی ځنډ مه کوه ، ځکه لاره چی څومره اوږدیږی راستنېدل هغومره ګرانیږی

=--=

(۱۵۵) د ناپوهانو حق

متل دی چی د عقل وږی او د پیسو موړ نسته . علما وايی چی پر موړ ناپوهان درې حقونه لري

لومړی ـ صبر او زغم : د هغوی هر ډول ناوړه چلند به زغمئ او تحمل به کوئ

دوهم ـ شفقت او مهرباني : که د هغوی څخه کوم غلط او ناسم کار ووینئ نو د کرکې پر ځای به شفقت پر کوئ

دریم ـ لارښوونه او متوجه کول : د هغوی دریم حق دا دی چی سمه لارښوونه به ورته کوئ ، خیر دی که هغوی یې مني یا نه

هو ، که موږ او تاسو دا مجربه نسخه د هری ورځی تلن لاره وګرځوو ، یعنی د ناپوهانو حق ادا کړو ، نو دنیا او عقبا به مو ځلانده وی

=--=

(۱۵۶) د سولې آرمان

سوله د هوا د تنفس په شان هر انسان ته ستر اهمیت لري . « او سوله ښه ده » (النسأ ۱۲۸) . که د اسلام مبارک لفظ ریښه وڅېړل سي نو د عربي ژبې د « سِلم » څخه اخیستل سوی دی ، چی د سولې او امن معنی لري . نو ځکه اسلام د سولې او امن دین دی

په لغوي معنی سوله او امن سم والي ، کره والي ، د دوو خواوو تر منځ د دښمنی پای ته رسولو او پخلا کولو ته وایي. د ادبي پلوه سوله رونا ده ، سپینه ورځ ده ، سمسورتیا ده ، شتمني ده ، نیکمرغي ده ، ښیرازي ده ، آرامي او سوکالي ده ، سرلوړي ده ، خپلواکي ده او ټولواکي ده . نو د ژوند اخیستلو پر ځای ژوند ژغورل پکار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی

د همدغسی حقیقي سولې په امید

=--=

(۱۵۷) د سولې آرمان

سوله د هوا د تنفس په شان هر انسان ته ستر اهمیت لري . « او سوله ښه ده » (النسأ ۱۲۸) . که د اسلام مبارک لفظ ریښه وڅېړل سي نو د عربي ژبې د « سِلم » څخه اخیستل سوی دی ، چی د سولې او امن معنی لري . نو ځکه اسلام د سولې او امن دین دی

په لغوي معنی سوله او امن سم والي ، کره والي ، د دوو خواوو تر منځ د دښمنۍ پای ته رسولو او پخلا کولو ته وایي. د ادبي پلوه سوله روښا ده ، سپینه ورځ ده ، سمسورتیا ده ، شتمني ده ، نیکمرغي ده ، ښېرازي ده ، آرامي او سوکالي ده ، سرلوړي ده ، خپلواکي ده او ټولواکي ده . نو د ژوند اخیستلو پر ځای ژوند ژغورل پکار دی

د همدغسی حقیقي سولې په امید

=--=

(۱۵۸) د دعا اړتیا

یو چا د کوم بزرګ او زاهد څخه وپوښتل چی که زموږ قسمت له مخکی څخه لا لیکلی وی ، نو د دعا کول څه ضروري او حتمی ده ؟

شیخ ورته وویل چی کېدای سی ستا په قسمت کی همدا لیکلي وی چی کله یې وغواړې نو درکول سي

سبحان الله

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۵۹)   د انسان او رحمان رضایّیت

یو پاچا د نصیحت او پند اوریدلو ډیر شوقی و . نو یو متقي او بزرګ ته یې وویل چی داسی نصیحت راته وکړه چی انسان او رحمان دواړه راڅخه راضي سی

عالم ورته وویل چی ډیره ساده خبره ده او هغه دا چی د ورځی فقیرانو او محتاجانو ته کومک ورکوه چی انسانان درڅخه راضي سی او د شپې پخپله د الله تعالی څخه فقر کوه چی الله تعالی درڅخه راضي سی

هو ، دا نو دنیوي او اخروي بری دی . الله تعالی دې یې د هر شتمن ، هر سیاست وال او هر لوړچارې په نصیب کړی، آمین

=--=

(۱۶۰)   رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي

د هر خاین له پاره به د قیامت په ورځ یوه جنډه وی چی د هغه د خیانت د نښې په توګه به

(یې پر شا) نصب وی (صحیح بخاري (۳۱۸۸)

استغفرالله ، څومره به رسوا او ذلیل وی

=--=

(۱۶۱)   فاني ژوند

حضرت علی (رض) فرمایلی دي چی ژوند فقط دوې ورځی دی . یوه ورځ ستا په ګټه او بله یې ستا په زیان ده

نو په هغه ورځ چی ستا په ګټه ده « غرور » مه کوه او په هغه ورځ چی ستا په زیان ده « صبر » کوه

په ریښتیا چی د بریالیتوب عملی نسخه ده

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۶۲) د حالاتو جبر

ځینی وختونه پېښه خوله اختیاري نه بلکی مجبوري وی ، ځکه چې درواغ ویل نه غواړې خو رښتیا بیا ویلی نسي

=--=

(۱۶۳) اخلاقي کنایه

اسلام (یعنی قرآن او احادیث) راته وایی چې په محشر کی به یو د بل په غم کی هیڅوک هم نه وی بلکی هر څوک به صرف د ځان په غم کی وی

متأسفانه خلکو خو همدا اوس لا دغسی حالت راپیل کړی دی

استغفرالله

=--=

(۱۶۴) یو عالم څه ښه ویلی دي

که ظالم او مجرم ته د هغه د ظلم او جرم سزا ورنکړه سي نو هغه سزا به پر ګرده تولنه تقسیم کیږی

استغفرالله

=--=

(۱۶۵) تلپاته معجزه

په نړی کی هیڅ داسی کتاب نسته چې ۱۴ پیړی دې په دومره اصلی او خالص حالت کی ساتل سوی وی لکه قرآنکریم

سبحان الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۶۶)   د مځکی د سطحی او بطن فرق

عجیبه دنیا ده . په ژوند کی د تولو انسانانو نومونه او لباسونه بیل بیل وی . یو شتمن وی بل غریب ، یو بې مقامه وی بل لوی مقامه ؛ یو انجینیر وی بل ډاکتر ؛ یو استاد وی بل شاګرد ؛ یو سوداګر وی بل سوالګر

خو تر مړینی وروسته د ټولو یو نوم وی : مَیَت (یعنی مړئ) یا جنازه

د ټولو یو ډول قبر وی ، د ټولو یو ډول کفن وی ، د ټولو یو ډول لحد وی هغه که شاه دی یا ګدا

په رښتیا هم تر مځکی لوړ او تر مځکی لاندی یوه او بله دنیا ده ، خو واټن یې فقط یو نیم متر دی

=--=

(۱۶۷)   ذهني زوال

د احسان او ښېګڼې په کولو سره تولـه چُپ وی . خو که دې کومه غلطي وکړه نو حتی ګونګی هم پر خبرو راځي

استغفرالله

=--=

(۱۶۸)   عجیبه دوولس

دا هم د (۱۲) په باره کی لنډ او جالب معلومات

ورځ ۱۲ ساعته ده ؛ شپه ۱۲ ساعته ده ؛ کال ۱۲ میاشتی دی ؛ سبحانه و تعالی ۱۲ حروفه دی ؛

القرآن المجید ۱۲ حروفه دی ؛ لا اله الا الله ۱۲ حروفه دی ؛ محمد رسول الله ۱۲ حروفه دی ؛ ابوبکر الصدیق ۱۲ حروفه دی ؛ عمر ابن الخطاب ۱۲ حروفه دی ؛ عثمان ابن عفان ۱۲ حروفه دی ؛ علی بن ابی

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب ۱۲ حروفه دی او داسی ډیر نور . سبحان الله

=--=

(۱۶۹) د طبیب خبرتیا

زه په ټولو مخلوقاتو کی د غوایی څخه ډیر بیریږم . ځکه ، هغه عقل نلری خو ښکر لری

(ابن سینا)

=--=

(۱۷۰) کامل ایمان

د نوح (ع) زوی په جهنم کی ؛ د ابراهیم (ع) پلار په جهنم کی ؛ د لوط (ع) میرمن په جهنم کی ؛

د رسول الله صلی الله علیه وسلم اکا ابولهب په جهنم کی . خو د فرعون غوندی عظیم کافر میرمن آسیه په جنت کی

دا چی څوک د چا څه دی ، الله تعالی یې پروا نه کوی بلکی الله عزوجل یوازی د شِرک او کفر څخه پاک ایمان ته اهمیت ورکوی

=--=

(۱۷۱) د غوسي ختمَوَل

پیغمبر علیه السلام فرمایی : ما ته یوه داسی کلمه معلومه ده که یې غصه کونکی ووایی نو غصه به یې لیری سی . که هغه « اعوذ بالله من الشیطان الرجیم » ووایي

(صحیح بخاري ۶۱۱۵)

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۷۲)   دنیاداري او بې غوري

موږ چې کله د یو چا واده یا ښادۍ ته ورځو نو د پیسو یو پاکټ د ځان سره اخلو او ورکوو یې . خو که مو یو دوست په روغتون کې په ناوړه روغتیایي حالت کې بستر وی ، یا هلته بې کسه پروت وی نو د پیسو پاکټ نه ور وړو (بلکې احیاناً میوه یا ګیډۍ ور وړو) ، حال دا چې هغه او کورنۍ به یې پیسو ته سخت اړ وی

عجیبه ده ، هلته دنیاداري او دلته بې غوري ! همدا دود باید پیل او عام کړو

=--=

(۱۷۳)   جابران او ظالمان

زموږ په ټولنه کې تر ټولو بد او ظالم انسان هغه دی چې نور خلک یې له بیرې احترام کوی

استغفرالله

=--=

(۱۷۴)   له مرګه ویره

اصلی او واقعی مسلمان هیڅکله د مرګ له یاده نه بیریږی ،

دا ځکه چې مرګ حق دی او د حق منل پر هر مسلمان فرض دی . او بل دا چې یو مؤمن ځکه

د مرګ له یاده نه بیریږی چې اسلامي ارکان او فرایض یې پر ځای کړي وی

خو د دې برعکس د مرګ له یاده هغه کسان بیریږی چې اسلام یې خورا لږ او یا هیڅ نه وی

عملي کړی ، نو دغسی انسان د خپلو ګناهونو له امله د مرګ له یاده بیریږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۷۵)	د ځان جاسوس

احمق او کم عقل انسان ځان ته ضرر او نورو ته گټه رسوي ، يعنی ځان په لوی لاس د بل په واک کی ورکوی . پس د ځان جاسوس دی

=--=

(۱۷۶)	انحرافي لورئ

موږ ډيرئ د افراط په غيږ ورغلي يو که هغه اختلافات دي ، که الزامات دي او که احساسات دي . نو اختلافات بايد د نظرياتو سره وی نه د شخصياتو سره ، او د هغه وضاحت په دليل سره وکړو نه په تذليل سره

=--=

(۱۷۷)	اول ځان بيا جهان

که سمون او بدلون ونکړو ، نو ډوبيږو او ختميږو . پس د غرقېدو د مخنيوي له پاره بايد اول په ځان او خپل ژوند کی بدلون راوړو ، نه په نورو کی . خو موږ اول نور بدلوو

=--=

(۱۷۸)	مهمه باريکي

يو عالم ځومره مهم راز ويلی دی : عمل (کردار او سلوک) يوازينی هغه نيالگی دی

چی تخم يې « د مځکی پر مخ » او ميوه يې « تر مځکی لاندی » حاصليږی

سبحان الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۷۹)   د درواغو تعفن

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : کله چي څوک درواغ وايي نو د درواغو د بد بويی څخه

يی (د رحمت) ملايکه يو ميل ليري ځي (ترمذي ۱۹۷۲)

استغفرالله

=--=

(۱۸۰)   مُستريح او مُستراح

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : « کله چی مومن بنده وفات سی نو د دنيا د زحمتونو څخه د مړينی په ذريعه راحت حاصلوي [مستريح سی] . خو فاجر انسان چی مړ سی نو د هغه له لاسه ښارونه ، (بندګان ، ونی او حيوانات راحت سی [مستراح سی] . » (صحيح بخاري ۶۵۱۲

څومره ستر حقيقت ! نن موږ عملاً ګورو چی هر نيک شخص په خپل وفات سره د دنيوي بدمرغيو او زحمتونو څخه نجات مومي خو د بدعمله ، شرير او ظالم انسان په مړينه سره اولس او مظلومان د هغه له شره بېغه سی

مګر نن ډيرئ کسان د « مړه شرير » ستاينه کوی خو « مړ مومن » غندي ، استغفرالله

=--=

(۱۸۱)   متوجه اوسه

که خپل نفس د خير په کارونو کی لګيا نکړې ، نو هغه به دې ضرور د شر په کارونو کی بوخت کړی

(اشفاق احمد)

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۸۲) نا امني

تر ټولو بد وطن هغه دی چی وطنوال يې په امن کی نه وی (حضرت علي رضي عنه)

نو يا لويه خدايه ! بد ترين وطن مو بهترين وطن کړه ، آمين

=--=

(۱۸۳) له غمه بې غمیً

رسول الله صلی الله عليه وسلم چي به کله د يو غم يا مصيبت سره مخامخ سو نو نفل لمونځ به يې کاوه .

(رواه احمد او ابو داود)

نو راځی چی موږ هم دغم غلطولو دغه بهترينه طريقه خپله کړو

=--=

(۱۸۴) ترخه حقايق

که يو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا دروا‌غجن دی ، که نه صادق دی ؛

که يو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه بالله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که يو چا پر بل ډيره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی

همدا زموږ د ټولنی يو څو ترخه حقايق دي

=--=

(۱۸۵) د زړه داډ او سکون

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبر علیه السلام فرمایی : هر وخت چي دې اراده وکړه چي د یو چا عیب بیان کړې ، نو خپل عیبونه در په یاد کړه

(صحیح بخاري)

=--=

(۱۸۶) د علم انفلاق

د یو عارف څخه یې وپوښتل چی علم کله ماتیږی او کمیږی ؟

ول کله چی ملنګ یا درویش فقر وکړی ، شاعر غرض او مرض ولری ، ملا تاجر او کاروباري سی ، پوه او عالم د دنیا شوقي سی نو دا هغه وخت دی چی علم به تجزیه کیږی

=--=

(۱۸۷) عظیم نعمتونه

د بدن هر غړی ستر نعمت دی . مثلاً زړه یو اتومات ماشین دی چی نه چارجېدل غواړی نه تیل غواړی ، نه موبلایل غواړي ، نه برق او نه ګاز غواړی چی په وچلیږی . زړه هره ورځ یو لک ، درې زره او شپږ سوه اتیا (۱۰۳۶۸۰) واره غورځی او ضربان کوی

همدا رنګه سترګی ، پزه ، غوږونه ، ژبه ، سږي ، پښتورګي ، معده ، کولمي ، اینه ، توری او هر غړی مدنظر ونیسه چی څومره ستر نعمتونه دي . دا ټول وریا دي ، پخپله کار او خدمت کوی

!فَبِأَيِّ آلاء رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

=--=

(۱۸۸) ستر احسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

که يو چا ته داسی جمله ووايې يا داسی خبره وکړې چی له امله يې هغه شخص الله تعالی ته يو څه ورنږدې سي او بدې يې يو څه لږ سی ، نو په نن عصر کی دا يوه ستره نيکي ده چی د هر چا نه په نصيب کيږی

څومره آسانه ! بس يوه پاکه اراده غواړی

=--=

(۱۸۹) **شا ګرځ**

کله چی دې ګناه ته زړه وسی نو دا د دې دليل دی چی الله تعالی درڅخه ناراضه سوی دی . نو ژر « يُوو ټرن » وکړه يعنی بيرته راوګرځه

اخ ، د ژوند خاطرې

کله کله د هغو ورځو په باره کی خاندو چی ژړل به مو .

خو کله کله بيا د هغو ورځو په باره کی ژاړو چی خندل به مو

(هاروکی موراکومی)

=--=

(۱۹۰) **دا ولی ؟**

دا ولی ډېر خاندو مګر لږ خوشحاله يو ؟

خورا ډېر درواغ وايو خو بيخي لږ نتيجه اخلو ؛

بل ته لاره ښيو خو پخپله بې لارې يو ؛

جنګ ډير بد ګڼو خو سوله په جنګ راولو ؛

غيبت مو عادت کړی ، عبادت مو بدعت کړی دئ

ځواب يې الذاريات ۵۶ او طه ۱۲۴ راته وايی

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۹۱) د معاشرت له آدابو څخه

د يو کور پر دروازه داسی ښکلې جمله ليکلې وه : دا چی زنګ دې وواهه ، لږ صبر خو وکړه . دننه ناست انسان راروانيږی نه دا چی را الوزی

=--=

(۱۹۲) عجيبه ده ؟

زموږ پر خپل بدن ماران او لړمان ځوړند دي خو پروا نه کوی ، مګر د بل له بدنه د مچ او غوماشی د شړلو په فکر کی يو (خپل لوی عيب هيڅ خو د بل کوچنی عيب هر څه .) استغفرالله

=--=

(۱۹۳) پخه او کره وينا

انګريزی متل دی چی وايی هغه څه وکړه چی صحيح (حقيقت) وی او هغه څه مه کوه چی آسانه وی ، يعنی

Do what is right, not what is easy

=--=

(۱۹۴) الهي رحمت

د ابن سينا څخه يې وپوښتل چی ژوند څنګه درباندی تيريږی ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده ورته وویل چی د گناه کاری سره سره د الله تعالی دومره نعمتونه راباندی اوري چی نه پوهیږم د الله تعالی شکر د څه له رویه ادا کړم ، آیا د نعمتونو پر ډیروالي یې او که د گناهونو پر تیروالي یې ؟

سبحان الله

=--=

(۱۹۵) یو عالم څه بنه ویلی دي

زما په لیکلي خبره هر څوک نه پوهیږی . دا ځکه چی زه احساس لیکم خو هغوی الفاظ لولی

=--=

(۱۹۶) نوې بت پرستي

ځانپالنه (یا شخص پالنه) تر بت پرستی هم خطرناکه ده . ځکه ، بت دماغ نلري چی خراب سی (او ظلم وکړی) . خو کله چی د انسان عبادت وکړې (یعنی د ظالم امر په پټو سترګو او بیله روا دلیله عملی کړې) ، نو هغه به ضرور فرعون سي . دا هغه تریخ حقیقت دی چی روزمره یې وینو که هر جنګسالار او توپک سالار هم دی

د دې بت پرستی سبب پیسه یا عُقده یا عقیده ده . دا نوې بت پرستي ډیره خطرناکه ده

=--=

(۱۹۷) د برکت لړبښت

پخوا به ساعت د یو یو چا سره و ، خو وخت به د ټولو سره وو ؛ نن برعکس ساعت د ټولو سره سته خو وخت د هیچا سره نسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۹۸) الهي سزا

د هغه انسان د خاموشۍ یا پټي خولې څخه وبیرېږه چې تا یې زړه آزار کړی دی خو هغه هیڅ نه وایي یا هیڅ نسي کولای مګر هر څه الله تعالی ته پرېږدي . نو خبردار اوسه چې الله تعالی یې هم ژر یا وروسته بدله درڅخه اخلی

=--=

(۱۹۹) د اضدادو مقابله

مصیبت د لوړ څخه راځی او دعا د کښته څخه ورځي . کوم یو چې پیاوړی وی ، هغه یې ګټی

=--=

(۲۰۰) نتني دوستان

که یو چا ته اضافه له هغه ارزښت ورکوې چې ورته « لازم » وی ، نو ځان ته اضافه له هغه تاوان رسوې چې درته « لازم » وی ! دا چې بوغۍ (فوقانه ـ غباره) درباندی چاودي مه خښمیږه . پخپله دې تر حد زیاته هوا ورکړې وه

=--=

(۲۰۱) د ضمیر صیقل

حقیقت او صداقت یوازینۍ هغه سِکه ده چې د دنیا په هر مکان او دکان کی ډیر ارزښت او چلښت لری .

امتحان یې کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۲۰۲) پر ښنو تلوار پر بدو تأمل

د نن کار سبا ته مه پرېږده . متوجه اوسه چې کله کله نه « بل ځل » راځی ، نه « وقفه » راځی ، نه « بل وخت » راځی او نه هم « بیا » راځی . نو له همدې موقع او فرصت څخه ګټه واخله داسی نه چې ناوخته سی

=--=

(۲۰۳) د حلال برکت

مالک بن دینار (رح) فرمایلی دي : که څوک تر یوه حرام دینار تیر سی نو دا هغه لره تر یو لک دینارو صدقه کولو هم ښه دی

=--=

(۲۰۴) رښتیا او درواغ

رښتیا حق دی او دروغ ناحق دی . رښتیا د انسان تر پیدایښت پخوا لا موجود وو ، خو دروغ موجود نه وو . یعنی حقیقت طبیعی دی خو دروغ مصنوعي دی

پس ویلی سو چی حقیقت شتون لری خو دروغ اختراع کیږی

=--=

(۲۰۵) زما خواب

پرون یو دوست پسله ډیر وخته ولیدلم او راته وې ویل چی دا څومره زوړ سوی یې . ما ورته وویل چی زه ځکه د دې « الهي نعمت » څخه شکایت نه کوم چی ډیر خلک ترې محروم سوي دي

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۰۶) نا آرامه انسان

انسان کالي بدلوي ، کور بدلوي ، دفتر بدلوي ، دکان بدلوي ، موټر بدلوي ، لوازم او سامان بدلوي ، دوستان بدلوي ، حتی اړیکی او خپلوی بدلوي خو بیا هم پریشانه او نا آرامه وی . دا ولی ؟

ځکه چی خپل خوی او عادت نه بدلوي

=--=

(۲۰۷) اصلی او دایمی سکون

ما ورځخه وپوښتل چی سکون چیری دی ؟ هغه کرار په لاس کی قرآنکریم راکړ او راته ویې ویل چی دغه دی

سبحان الله

=--=

(۲۰۸) باطني سمون

که هڅی له دباندی ښخه ماته سی نو ژوند یې ختمیږی خو که له دننه ښخه ماته سی ژوند یې پیلیږی . نو مثبت او رغنده بدلون تل له دننه ښخه وی . راځی چی موږ هم خپل باطن اصلاح کړو . ځکه چی رغنده کار تل له دننه راپیلیږی او دباندی بشپړیږی

=--=

(۲۰۹) تعمق

پوهول او پوهیدل ډیر فرق لری او دواړه ډیر مشکل

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۱۰)   لا تر کله ؟

همدا اوس دې پر تېر عمر او ګناهونو د الله تعالی څخه مغفرت وغواړه . د توبې په سپیڅلو اوبو ځان ومینځه

ملاقات نږدې دی او هره شېبه امکان لري چې الله تعالی دې خپل حضور ته وغواړي . نو ښه نه ده چې په خیرنه او دوړنه څېره یې په وړاندې ودرېږې . که ته وغواړې یا نه ، که دې خوښه وی یا نه ، دا لحظه او دا صحنه حتماً دربانـدی راځی .

اوس هم وختی دی . ساه لا چلیږی . پلمې بندی کړه . نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(۲۱۱)   شتمن فقیر

کله چې ته وصیت پانه لیکی (یا شفاهي وصیت کوې) ، آیا خبر یې چې یوازینی څوک چې ستا د مال او دولت !یا جایداد څخه محروم پاتیږي ، هغه ته پخپله یې ؟

چا ته خپل سهم پریږدې ؟ آیا هغه اولاد ته چې ډېر ژر به دې هیر کړی ؟ که هغه اولاد ته چې ستا د سهم یوه سلنه به هم نه درپسی خیراتوي ؟

نو اوس هم وختي دی او لا ژوندی یې ، ستا د خپل سهم زیاته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چې ناوخته سی ! آیا پوهیږې چې صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی یې ضایع کوې ؟

ولی دا کار هغه اولاد ته پریږدې چې د دنیا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟ که همداسی ونکړې نو یوه سه چې شتمن فقیر یې (یعنی دلته شتمن او هلته فقیر)

=--=

(۲۱۲)   زموږ د تولنی دوه ترخه حقایق

ځینی کسان هر څه لری بېله لیاقته ، خو ځینی بیا هیڅ نلري بېله لیاقته

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۲۱۳)   سید جمال الدین افغاني څومره کره او پخه خبره کړې ده

غریب او مسکین عالم په خپله پوهه سره غني دی ، خو جاهل غني د خپلي ناپوهۍ له امله غریب او مسکین دی

=--=

(۲۱۴)   ځان خوځول

د نن کار سبا ته مه پرېږده او ځان ته حرکت ورکړه

آیا د کامیابۍ او ناکامۍ دغه باریکي ته مو پام دی ؟

د بریالیو انسانانو له پاره په اوونۍ کې اووه « نن » موجود دي ،

«خو د ناکامو انسانانو له پاره بیا اووه « سبا

=--=

(۲۱۵)   له ډوبېدو ډډه وکړه

ځان خوشحاله ساته . ځکه په تشویش یا پریشانۍ سره د پرون مشکل قطعاً نه حلیږي بلکې د نن سکون هم له منځه ځي او د یو مبهم سبا په غیږ ورځي

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۱۶) د خلکو امتحانول

که د چا صبر او حوصله ازمايې نو انتقاد پر وکړه ، بيا وګوره

که د چا اخلاص ازمايې نو مشوره ځنې وغواړه ، بيا وګوره

که د چا غرور او ځانپالنه ازمايې نو خبره يې ومنه ، بيا وګوره

که د چا خوی او خصلت ازمايې نو سفر ورسره وکړه ، بيا وګوره

او که د چا سخاوت ازمايې نو پور ترې وغواړه ، بيا وګوره

=--=

(۲۱۷) ابن تيميه (رحمه الله) ويلی دي

هغه عالم دی هلاک سي چی د جاهل د پوهولو ښخه ډېره کوي او هغه جاهل دی هم هلاک سی چی د عالم له خولی حق نه قبلوي

=--=

(۲۱۸) له فتنو او جنجالو ځان ساتنه

آيا د چُپ والي يا خاموشی اهميت درمعلوم دی ؟

خاموشي ستر نعمت دی په تيره کله چی : اختلافات ډير وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړی لاينحله وی ، علم لږ وی ، او دليل بې وسه او بې کسه وی

=--=

(۲۱۹) انسان ثابت حالت نلری

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستایوفسکی څه ښه ویلی دي : هر پرهیزګار یوه سابقه لری او هر ګناه کار یوه آینده لری . نو ژر قضاوت مه کوه

=--=

(۲۲۰) د غیبت او حسد پیوستون

علما وایی چی انسانان په درې دلیلونو سره تر شا خبری درپسی کوی یا ستا غیبت کوی

لومړی ـ کله چی ونسي کړای ستا دریځ ته ورسیږی یا ستا حالت ولری ، نو تر شا خبری درپسی کوی

. دوهم ـ کله چی هغه څه ونلري چی ته يې لرې ، نو دې غیبت او پس ګویي کوي

دریېم ـ کله چی وغواړي ستا په رقم ژوند غوره کړی یعنی ستا تقلید وکړی خو نه يې سي کولای ، نو غیبت او تر شا خبری درپسی کوی

دې ته د غیبت او حسد پیوستون وایی . راځی چی اوس نو د همدې فارمول پر اساس خپلو ځانو ،

خپلو دوستانو او خپلو مجلسیانو ته وګورو او هر یو جلا جلا و ارزوو . ښایی هیڅوک یا خورا لږ

څنی خلاص وی

لا بیا هم نه تري منع کیږو ؟ استغفرالله

=--=

(۲۲۱) بل مه ترټه

زموږ د ناکامی اسباب تل زموږ په دننه کی وی خو موږ يي د بل په وجود کی لټوو او هر بد پر نورو تاوانوو.

همدا مو یوه لویه تولنیزه ستونزه ده

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۲۲)   تولنیز انحراف

دا څومره تهمتونه او لفظي ګوزارونه روان دي . خو تریخ حقیقت دا دی چې موږ دومره کوښښ او هلی ځلی د ځان د سمون او بدلون له پاره نه کوو څومره چې تر ځان د نورو د غلط ثابتولو له پاره یې کوو

=--=

(۲۲۳)   رازداره اوسه

یو څوک چې تا ته خپل راز وایی ، خپل عزت او امانت در سپاري . نو خیانت مه پکښی کوه

=--=

(۲۲۴)   کثیف او نجس عمل

یو ځل خو سترګی پټی کړه او داسی فکر وکړه چې د مړه انسان سرې او تازه غوښی ژوېي او په خوله کی یې اړوې را اړوي . تر شونډانو دې د دې غوښو وینی څڅیږی ، او د سرو غوښو ټوټې دې په غاښونو کی یو څه هم بندی وی

دا مهال به دې سترګی څومره سرې وی ، زړه به دې څومره ډېره وی ، څېره به دې څومره وحشی وی او حالت به دې څومره شهواني وی . دا به څنګه نجس او ناولی عمل وی ، ها ؟

آیا دغسی کرغیړنه صحنه دې خوښه ده ؟ که ځواب مثبت وی نو ښه ډېر غیبت کوه

که نه ، اوس هم وختي دی او قسم واخله چې نور به غیبت نه کوم . د غیبت اورېدل هم په غیبت کی شامل دی ، منع یې کړه یا ترې روان سه . دا به نو د ځان ، کورنی او ټولنی سره ستا نیکي وی . ولی دغسی ورېا احسان او نیکي نه کوې ؟

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۲۵)   ودرېږه او وګوره

لا تر څو به زمانه ترټې ؟ دا يې حل لاره نه ده . متل دی چې له مردارو اوبو خپل کالي راټول کړه د زمانې څخه شکايتونه مه کوه . بلکی خپل ځان بدل کړه چې الله دې روان حالت بدل کړی

(الرعد ۱۱)

=--=

(۲۲۶)   خورا ستر او خورا کوچنی

يو عالم ويلی دي :

تر ټولو ستر امتحان اخيستونکی الله جل جلاله دی او تر ټولو کوچنی امتحان ورکونکی

د الله جل جلاله بنده دی

خو موږ لا بيا هم ؟

=--=

(۲۲۷)   اول د ځان سمون

يو عالم څه ښه ويلی دي : يواځينی څوک چې ته بايد تر هغه ښه او غوره سې ، هغه د پرون ورځې ته خپله يې

=--=

((۲۲۸   د ځوانانو مسؤليت

دا صحيح ده چې ځوانان د روان بد حالت مسؤليت نلری ، ځکه په همدې بدو حالاتو کی زوکړدلي او لوی سوي دي . مګر د همدې حالاتو د سمون او د فکرونو د تسکين مسؤليت لری

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۲۲۹) په ګرېوان کی وګوره

کافر چی ووینې نو د اسلام پر نعمت د الله حمد او ثنا ووايه ؛

فاجر او ګناه کار چی ووینې نو پر تقوا باندی د الله حمد او ثنا ووايه ؛

جاهل چی ووینې نو د علم له امله د الله حمد او ثنا ووايه ؛

ناروغ او مبتلا چی ووینې نو د عافیت له امله د الله حمد او ثنا ووايه

په ګرېوان کی وګوره ! ړوند د دنیا د لیدلو ، کوڼ د اورېدلو ، ګوډ د یو ګام اخیستلو او ګونګی د یوې خبری کولو ارمانجن دی

خو ته لیدلای سې ، اورېدلای سې ، تللی سې او ږغیدلای سې

لا د الله شکر نه ادا کوې او نور اضافي او تجملي شیان هم غواړې ؟

=--=

(۲۳۰) غرضي دنیا

د ژوند تر ټولو ستره اشتباه می دا وه چی فکر می کاوه که په چا غرض ونکړم نو هغوی به می پر آرامه پرېږدي

(وودي آلن)

=--=

(۲۳۱) ځان ارزوَنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيخ الاسلام ابن تيميه (رح) څه ښه فرمايلي دي : « مومن په حق خبره راضي وي که يې په ګټه وي که يې په زيان ؛ خو باطله خبره يې ناخوښه وي که يې په ګټه وي که يې په زيان ! »

خو موږ ؟

=--=

(۲۳۲) الهي تړاو او دعا

دا څومره ښه احساس دی چې کله د الله تعالی سره د خپل زړه خبره کوو نو هغه له مخکی څخه لا ښه پرې خبر وی خو بيا يې هم زموږ څخه ويل غواړی

=--=

(۲۳۳) ننني انسانان

د يو حکيم څخه يې وپوښتل چې دا آسمان ولی داسی شين او صاف دی ؟

هغه ورته وويل دا ځکه چې انسانان هلته نسته

=--=

(۲۳۴) انسي شيطان

د نورو هغه عيبونه مه څرګندوه چې الله تعالی په پرده کی پټ ساتلی دي . يعنی د الله تعالی په اراده او فيصله کی مداخله مه کوه او له ځانه انسي شيطان مه جوړوه

=--=

(۲۳۵) نابللی ميلمه

دا داسی بې پروا ميلمه دی چې د سهار او ماښام خيال نه ساتي . د ننوتو په نيت د کور دروازه هم نه ټکوي او هيڅ ديوال يې مخ نسي راګرځولای . مال او دولت يې هم مخه نه سي نيولای . نه رشوت اخلي او نه واسطه پيژني . دا ډير بې لحاظه ميلمه دی چې د هيچا پروا نه کوی که هغه بوډا وی ، که ماشوم وی ، که جوړ وی او که ناجوړ

هو ، دا نابللی ميلمه « مرګ » دی چې نابيره راځي او هر څه لوټوي . نو چمتو اوسه او توښه برابره کړه داسی نه چې ناوخته سی

=--=

(۲۳۶) خبرتيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې په ځوانۍ کې مستي او په پیرۍ کې سُستي وی ، نو د الله عبادت به کله کوې؟

(خواجه عبدالله انصاری)

=--=

(۲۳۷) آسانه او ارزانه ثواب

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی چې الله تعالی څلور کلمې تر ټولو ډیرې خوښوي

. سبحان الله ؛ الحمدلله ؛ لا اله الا الله ؛ الله اکبر

له دغو څخه چې هره یوه مخکې یا وروسته وایې فرق نه کوی

(صحیح مسلم : حدیث نمبر ۵۷۲۴)

نو راځې چې لږ تر لږه خو د الله تعالی دا یوه خوښې پر ځای کړو چې ډیره آسانه ده . هر ځای او په هر حالت کې یې ویلای سو (که په موټر کې یو ، که پلی یو ، که په کار کې یو ، که ناست یو) .

بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړی

=--=

(۲۳۸) د دعا عظمت

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی : عمر نه زیاتیږی مګر په نیکی سره ، تقدیر نه بدلیږی مګر په دعا سره

(ابن ماجه ۴۰۲۲)

او دځان په شمول هر چا ته دعا کوه . څه معلومه ده که د یو چا قسمت ستا دعا ته معطله و؟

=--=

(۲۳۹) سابقه په آینده سره ومینځه

دا چې بد یې درسرکړي دي هغه « پرون » و ؛ که یې وبخښې دا « نن » دی ؛ خو چې اجر یې اخلې هغه « سبا » دی . مهاتما ګاندي په دې ارتباط وایی

د هغه چا بخښل چې بد یې درسره کړي دي ، د ماضي بدلون نه دی بلکی د راتلونکې بدلون دی

څومره ښه

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۴۰) مجازات او مکافات

تر یوې ګناه وروسته د بلې ګناه کول اصلاً د هغې سزا ده ؛

تر یوې نیکۍ وروسته د بلې نیکۍ کول اصلاً د هغې اجر دی

=--=

(۲۴۱) د وجدان محکمه

د وجدان محکمې ته هرومرو مراجعه وکړه . ځکه چې هلته قطعاً غلطه فیصله نه کیږي

هلته نه حاضرین سته ، نه مراجعین ؛ نه شاهدان سته او نه مدافع وکیلان !

بلکې صرف « دوه محرران » او یو « ستر قاضي » سته او بس

=--=

(۲۴۲) پر نفاق اتحاد

په دې تولنه کې څلور کسان هغه وخت متحد کیږي چې د پنځم جنازه یې اخیستې وي

(اشفاق احمد)

=--=

(۲۴۳) لويي او ځانپالنه

خواجه نظام الدین اولیا ښه ښه ویلي دي

اې مسلمانه ! هر مسلمان چې ووینې تر ځان یې ښه وبوله که څه هم ته اطاعت کوونکی یې او هغه ګناه کار وي . کیدای سي دا ستا وروستی اطاعت او نیکي وي خو د هغه وروستی ګناه وي ، چې له امله به یې ته ګناه کار سې او هغه نیکوکار

هو ، ځان تر نورو ښه بلل (په علم ، ظاهري عزت ، مؤقتي مقام ، قوم ، رتبه او نورو کې) هغه ګناه ده چې د نعمتونو د هلاکت سبب کیږي

=--=

((۲۴۴ د خیرات قبولیت

فقیر د ځان سره خورا ستر « راز » ګرځوي : په ظاهر یې درځخه غواړي خو په حقیقت کې یې درکوي

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۴۵) الهي احسان او نعمت

که ستا ژبه کلمه وایی ، په دې کی نه ستا او نه ستا د ژبې کمال دی ، بلکی کمال د هغه ذات دی چې ستا ژبې ته یې د کلمې ویلو ، ذکر او تسبیح ویلو توفیق ورکړی دی (که نه ، ژبه خو ګونګی او لیونی هم لري)

=--=

(۲۴۶) محتاط اوسه

نن د تهمتونو او ترټنو بازار عجیب تود دی . نو د چا سره منازعه او مناقشه مه کوه ، ځکه عاقل دی ملامتوي او بېعقل دی آزاروي

=--=

(۲۴۷) د ګناه شاهدان

ته په پټه او یوازیتوب کی ګناه کوه . مګر لږ تر لږه څلور عیني شاهدان لرې چې هغه زړه ، سترګي ، غوږونه او لاسونه دي

الله تعالی فرمایی چې په دغه ورځ به د دوی (یعنی ګناه کارانو) خولې بندي (یعنی مُهر) کړو نو د هغوی لاسونه به خبری وکړی او پښې به یې شاهدي ادا کړی چې په دنیا کی یې څه کول (یس : ۶۵)

نو هغوی چې په ښکاره ګناه کوی ، څومره شاهدان به یې وی ؟

=--=

(۲۴۸) لنډ سفر

ژوند یو داسی سفر دی چې پیل یې د الله څخه دی او پای یې و الله جل جلاله لره دی .

یعنی ژوند یو لنډ سفر دی د الله جل جلاله څخه تر الله جل جلاله پوری

خو موږ؟

=--=

(۲۴۹) عبادت د بل له پاره

د یو عالم څخه چا پوښتنه وکړه چې یوه ښځه ډیر زیات عبادت کوي ، د ورځي یې روژه وی او د شپې لمونځونه او تلاوت کوي ، خو له بده مرغه چې غیبت هم ډیر کوي . د دې ښځی حالت څنګه بولې ؟

عالم ورته وویل : دا ټول عبادتونه د نورو له پاره کوي . ځکه ، خپل نېک اعمال یې هغه چا ته ځي چې غیبت یې کوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ، د دغسی مسلمانانو نیک اعمال د غیبت په واسطه داسی خوړل کیږی لکه وَینه (موریانه) چی لرگی خوری . زموږ ټولنه متأسفانه په دغسی معتادانو ډکه ده . نو د هغوی له پاره اوس هم ناوخته نه دی

=--=

((۲۵۰ غیبت یا قناعت ؟

ستر مشکلات به هغه مهال ختم سی که موږ یو په بل پسی د خبرو کولو پر ځای یو د بل سره خبری وکړو

=--=

د لومړي کتاب پای

نور په دوهم ټوک کښي ....

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library